

Ord.Prof.Karafakioğlu'nun cenazesinde konuşan İTÜ Rektörü ve Öğretim Üyeleri:

"KORKMUYORUZ!"

Törene Meclis Başkanı Karakaş ve İstanbul Valisi Tekin de katıldı

Ord. Prof. Bedri Karafakioğlu için İTÜ'de düzenlenen cenaze törenine Meclis Başkanı Cahit Karakaş ve İstanbul Valisi İhsan Tekin de katıldı. Fotoğrafta Taşkılla binasının girişine konan katafalk önünde saygı duruşunda bulunan Meclis Başkanı Karakaş, İstanbul Valisi Tekin ve İTÜ Rektörü Kumbasar görülmüyor (üstte). Prof. Karafakioğlu'nun eşi ve oğlu da dünkü törende hazır bulundular. (yağda) (Fotoğraf: Taner Kutlay)

Yunanistan Başbakanı, Avrupa gezisini sürdürüyor

Karamanlis: "Yunanistan'ın NATO'ya dönmesi gecikirse, sorumlusu Türkiye olacaktır"

ATINA (ÖZEL) Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis "Türkiye'nin NATO'ya Yunanistan arasında ayrı ve özel askeri bir ilişki kurmasına karşı çıkışı gerek NATO, gerekse de kendisi için çok zararlı olacaktır" dedi.

Karamanlis bu açıklamayı Başbakan Ecevit'in konuşmasına cevap olarak yaptı. Bilindiği gibi (Devamı Sa.7, Sü.10'da)

Denktas, Kipriyanu'nun Waldheim vasıtasıyla ilettiği önerileri reddetti

LEFKOŞE (AA) Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in Kıbrıs Türk toplumu lideri Denktas'a, Kipriyanu'nun, "toplumlararası görüşmelerin Türk önerileri ile birlikte 1960 Anayasası ve Kıbrıs ile ilgili BM kararlarını da konu olacak bir çerçevede içinde başlatılması" önerisini ilettiği, ancak önerinin Denktas tarafından reddedildiği bildirildi.

Rauf Denktas bu gelişmeyi doğrulayarak "Kıbrıs'ın böyle bir yaklaşımı var. 1960 Anayasası da Kıbrıs ile ilgili BM kararları da masada olsun ve bütün bunlar gözönünde tutularak mukarere yapılsın istiyorlar" dedi.

Denktas BM Genel Sekreteri'nin New York' (Devamı Sa.7, Sü.3'de)

TRT Yönetim Kurulu Üyesi ve 1 Mayıs Marşının bestecisi Sarper Özsan'ın "Devrimci Halkın Yolu"na mensup 5 kişinin saldırısı sonucu burun kemiği kırıldı. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Karafakioğlu'nun cenaze töreninden dönen

TRT Yönetim Kurulu üyesi Sarper Özsan saldırıya uğradı

● Özsan'ı yaralayan, "Redciler" veya "Devrimci Halkın Yolu" diye bilinen saldırgan gruptan bir kişi yakalandı

İSTANBUL (ÖZEL) TRT Yönetim Kurulu Üyesi ve Besteci Sarper Özsan, dün toprağa verilen Ord. Prof. Bedri Karafakioğlu'nun cenazesinden dönerken Şişli civarında "Devrimci Halkın Yolu" taraftarlarının saldırısına (Devamı Sa.7, Sü.5'de)

ANKARA (ÖZEL) TOB-DER'in içinde bulunduğu durum ve sendikalaşma konusundaki şube başkanları, temsilciler ve grupların katıldığı toplantı sona erdi. Toplantıda genellikle örgütün içinde bulunduğu durum ele alındı. Şube başkanları ve grupların çoğu Gazioğlu yönetimini tanıdıklarını belirterek bölücü Talip Öztürk'ün örgütü (Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Üniversiteler arası kurul, tüm anayasal kuruluşları anarşiye karşı birleşmeye çağırıyor

ANKARA (AA) Üniversitelerarası Kurul bir bildiri yayınlarak Ord. Prof. Bedri Karafakioğlu'nun öldürülmesini kınadı ve ülkeyi anarşik ortamdan kurtarmak için anayasal kuruluşları yasal görevlerini yapmaya çağırdı.

Yayınlanan bildiride şu görüşlere yer veriliyor: "Bu insanlık dışı eylemlere basvuranların (Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Halkevleri: "Faşist cinayet mihraklarının üzerine gitmede kararlıyız"

ANKARA (AA) Halkçıleri Genel Yönetim Kurulu, Bölge temsilcileriyle yaptığı 4. olağan toplantıda: "Faşist cinayet mihraklarının üzerine gidilmesinde ve onların hallamızı önünde suçüstü yakalanmasında ve verilecek anti-faşist mücadelede gösterilecek her türlü kararlılığın yanında olacağız" dedi. (Devamı Sa.7, Sü.7'de)

AP kongresinde ikinci gün:

İnan taraftarları ilk günün üç misli kalabalıktı

AP Kongresinde Inan ve Demirel taraftarları bir arada karşılaştılar. Olayı izleyen foto muhabirleri de tartaklandı. (Fotoğraf: AYDINLIK)

İnan'ın konuşma hakkı kısıtlandı

● Divan Başkanı, Inan taraftarlarının salondan atılmasını istedi

ANKARA (ÖZEL) AP 9. Büyük Kongresinin ikinci gününde konuşma raporunun eleştirilmesine devam edildi. Kamran Inan taraftarlarının, ilk günün üç misli bir kalabalık oluşturdukları kongrede, havanın oldukça gergin olduğu görüldü. Inan söz alarak, konuşma hakkının kısıtlandığını söyledi ve Divan Başkanı Talat Asal'ı kınadığını belirtti. Asal ise kendisini protesto eden Inan taraftarlarının salondan atılmasını istedi.

YORUM

Bir zamanlar kartaldı

OSMAN NURİ BÜYÜK

İZLENİMLER

Demirel artık diken üstünde

ALİ HAYDAR NERGİS

5.Sayfada

Adalet Partisi Hükümetinin 1970'de MHP hakkında hazırladığı dosya-4

Dosyadaki "Turancılar"ın isimleri ve geçmişleri

AP Hükümeti, Türkeş'i

"Turancı" olarak nitelemişti

● "Türkes 1964 yılında Turancı olarak bilinen kişilerle temaslarda bulunmuş ve 1965'de CKMP'ye Genel Müfettiş olarak girmiştir.1967'de Genel Başkan seçilmiştir

YARIN: Diğer isimler ve hüküm

GENİŞ HABER BEŞİNCİ SAYFAMIZDA

MSP Genel Sekreterliğine yeniden Asiltürk seçildi

ANKARA (THA) MSP'nin yeni Yönetim Kurulu üyeleri belli oldu. Genel Sekreterliğine yeniden Oğuzhan Asiltürk seçildi. Genel Başkan Yardımcılarına ise Süleyman Arif Emre, Fehmi Cumaloğlu, Recai Kutan ve Şevket Kazan getirildiler.

Bir basın toplantısı düzenleyerek seçim sonuçlarını açıklayan MSP Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan, S.Arif Emre'nin teşkilatlanma, Cumaloğlu'nun seçim işleri, Kutan'ın yan kuruluşlarla Kazan'ın ise tanıtma ile görevlendirildiklerini belirtti. (Devamı Sa.7, Sü.4'de)

TANRI DAĞI'NDA AÇAN KIZIL ÇİÇEK

AYDINLIK, UYGURLAR VE KAZAKLAR ARASINDA

MEHMET ATABERK NURİ ÇOLAKOĞLU

BUGÜN 8.SAYFAMIZDA

FİKİR MEYDANI

"Bulgar Atasesi"nin "KAWA Yayınevi"ni ziyareti

Aydınlık gazetesinin bu köşesinde 10 ve 23 Temmuz sayılarında iki ayrı yazı çıktı. Birincisi, "Halkın Kurtuluşu" tekkesinin kömün yayınları eski sorumlu müdürü Akın Er, diğeri "Halkın Yolu" dergisi sahibi Sadun Sönmez tarafından yazılmıştı.

Her iki yazıda da artık KGB ajanı olduğu tartışılmıyacak kadar açığa çıkmış olan Bulgar basın ateşesinin serüvenlerini izliyoruz. Bulgar basın ateşesi bu tekkeleri ziyaretinden evvel "Kawa Yayınevi"ni de ziyaret etmişti. Bu ziyaret Kawa Yayınevinin kuruluşunun ilk aylarına rastlar. Kawa yayınevi henüz "Zmane Kurd" (Kürt Dili ve Grameri) isimli kitabı yeni basmıştı. Fakat kitap savcılık tarafından toplatılmıştı.

Tam da toplatılma kararından iki üç gün sonra Brejnev'in yardım seven, "enternasyonalist" elinin uzantısı "Bulgar meleği" Kawa ya damlamıştı. İçeri girer girmez elindeki "Zmane Kurd" kitabını göstererek, "bu kitabı basıldığı Kawa yayınevi burası" diye sordu. Bizde evet dedik. Bay ateşe kırk yıllık dost gibi geçti oturdu. Tabi biz henüz kendisine buyurun oturun bile dememiştik. Hemen kendisini tanıttı. Bulgaristan basın ateşesini olduğunu, Kürt Mesalesiyle yakından ilgilendiklerini, bu kitabı çok beğendiğini söyledi. Fakat Türk fasistlerinin bu kitabı top-

İzzet Tırpan
Eski İstanbul DDKD yöneticisi

latarak, eskiden beri geleneksel tavırlarını sürdürdüklerini de ilave etti. Ve bize bu konuda başka kitap basıp basmayacağımızı sordu.

Biz kendisine "neden bu kadar ilgileniyorsunuz? yoksa siz polisimsiniz?" diye sorduk. Kuşkuvarımızı gidermek için hemen kimliğini çıkararak gösterdi. Ve tek amaçlarının yayınevinin yayın faaliyetini sürdürmesine yardım etmek olduğunu söyledi!

Biz kendilerine ideolojik olarak karşı olduğumuzu, bu şartlarda yardımlarının mümkün olup olmayacağını sordüğümüzda da; "Bize karşı olduğunuzu biliyoruz. Fakat biz Kürt meselesi ile ilgilendiğiniz için size dostuz" demişti.

O zaman Bulgar basın ateşesinin neden bizi dost kabul ettiğini, bu gün geçmişi bir göz attığımızda ve geçmişin muhasebesini yaptığımızda daha iyi anlıyorum. Çünkü o zamanlar sosyal emperyalistlerin Irak Kürdistanın-

daki politikalarına karşı olmamız bile Bulgar basın ateşesini pek rahatsız etmiyordu. Tersine onu en çok memnun eden şey o dönemde "üç dünya teorisi"ni kavriyamadığımız idi. Nitekim henüz "üç dünya teorisi"ni savunmadığımızı sorup öğrenince kıs kıs gülmüştü.

Mamafih bay ateşenin çabaları boşuna gitmedi. Başında revizyonizme bir tepki olarak kurulan tekkedeki şeflerden kendisine kısa zamanda dost buldu. Ve bunlarla ilişkilerini çeşitli randevularla gizlice sürdürdü.

Kısa zamanda Bulgar basın ateşesinin elinde bir kukla haline gelen ve o gün olduğu gibi bu günde üç dünya teorisini reddeden tekke şeflerinden bazıları, o zamanlar sahtekarca, bir taraftan, sosyal emperyalizme karşı olduklarını söylerken, diğer taraftan yıllardır Kürt Milletinin haklı mücadelesini sosyal emperyalistlere peşkeş çekmeye çalışan ünlü "Caşs" (milli hain) C. Talabani ile görüşmeler yapmanın yollarını arıyorlardı. Hatta bu şetlerden bazıları bu amaçla

"Celalilerin" Cizredeki ileri gelenleriyle bir çok görüşmelerde bulundular.

Bulgar basın ateşesi ve Celalilerle gizli ilişkilerini sürdüren bu şeflerin kısa bir müddet sonra, Kürt milletinin de kurtuluş yolunu aydınlatan, Mao - Zedung'un "Üç Dünya Teorisi"ne karşı alçakça saldırılarını yoğunlaştırmaları her ne hikmetse tamda bu döneme raslamaktadır.

Şimdi bu devrim düşmanı tekkenin saflarında yer alan devrimcilere soruyorum;

Üç dünya teorisini ilk önce adım adım hafızalarından silmeye çalışan ve bu teoriyi savunurları Kawa hareketi içinde kompolar düzenleyip, ölüm fermanları çıkarılarak tanındığımızı? Milliyetçi "ayrı örgütlenme" ile Brejnev'in cephaneliğinden alınan "sömürge" teorisini reddederek TİKP'nin saflarına katılan devrimcileri yurt kentlerine panolar asarak karalamaya çalışanları, gerçek hüviyetleri ile tanıdınız mı?

Neden bunların kendi bildirilerinde ve duvarlara astıkları panolara "Kürdistan tarlalarına 'Aydınlık' düşmanlığı ekecekleri yazdıklarını anladığımızı? Rüzgar ekenin biçeceği fırtına olur. Brejnev'in uşaklarının da ekeceği yalnızca kara revizyonizmin rüzgarı olacaktır. Ve biçecekleri ise Kürt ve Türk halkının trtınatları olacaktır.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Anadolu Basın Birliği Başkanı Lütfü Akça:

"Hükümetten Anadolu Basınının sorunlarına çözüm bulmasını bekliyoruz"

AYDINLIK—Anadolu basını olarak, bugüne kadar karşılaştığımız sorunları anlatır mısınız?

LÜTFÜ AKÇA—Anadolu Basınının sorunları, bugüne kadar işbaşına gelen iktidarlara ele alınmamış, Anadolu basının varlığı düşünülmemiş, hele yaşatılma olanakları hiç düşünülmemiştir.

Bugünkü hükümete olduğu gibi geçmişteki hükümete de Anadolu basının sorunlarını dile getiren çeşitli raporlar verilmiş, sorunlar anlatılmış, fakat maalesef hiç bir olumlu sonuç elde edilememiştir. Anadolu basını, bugüne kadar iktidarlardan hep üvey evlat muamelesi gördü.

Örneğin, daha önce çıkarılmış bir Basın İlan Kurumu vardı. Ankara, İstanbul ve İzmir'de çıkan gazetelerin Basın İlan Kurumu'nda temsilcileri bulunduğu halde, Anadolu basınının temsilcisi yoktur. Bunun olmayışı da ister istemez bu kanunu ve bu kanunun beşinci maddesini Anadolu basını açısından işleme hale getirmiştir.

AYDINLIK—Siz Anadolu Basın Birliği olarak, Anadolu basının sorunlarının çözümü için bugüne kadar hangi girişimlerde bulundunuz?

LÜTFÜ AKÇA—Biz bugüne kadar çeşitli defalar Anadolu Basınının çözümünü zor olmayan sorunlarını ilgililere ilettik. Fakat her defasında karşılaştığımız uygulama şu oldu: Hükümet Basını çeşitli kesimlere ayırdı, sınıflandırıyor. Ona göre değerlendiriyor.

Özellikle 9 Mayıs 1978 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan İhtilalî Kağıt Satış Kararnamesi üzerinde durmak istiyorum. Bu kararnamenin (A) bendinin 4. fıkrasında sıfır dokuz ebadındaki gazetelerin indirilmi kağıt-tan yararlanacağı belirtilmişse de, bu kararnamenin 1. paragrafındaki "Basın İlan Kurumunun Listesinde yer alanlar" ibaresi Anadolu Basınının SEKA'dan indirilmi kağıt alması olanagını ortadan kaldırdı. Bu kararnama Anadolu Basınına değil, büyük gazetelere hizmet ediyor. Çünkü Anadolu Basının büyük bir kısmı sıfır dokuz ebadında değildir ve Basın İlan Kurumunun listesinde yer alacak vasıflara sahip değildir. Do-

layısıyla Anadolu basını bu indirilmi kağıt hakkından yararlanamıyor. Halbuki, Anadolu'daki bir gazetenin bütün bir yıllık kağıt gideri, İstanbul'daki büyük bir gazetenin birkaç günlük giderine denktr. İstanbul'da çıkan büyük bir gazete indirilmi kağıttan hergün yararlanırken, Anadolu basını bu tutarın birkaç günlüğünden bile yararlanmaktan mahrum bırakılmıştır.

Bir de 2490 Sayılı artıma-eksiltme kanunu var. Bu Kanun, Anadolu basını dışında, Ankara, İstanbul ve İzmir'deki üç büyük ilde gazete enflasyonunun doğmasına yol açmıştır. Örneğin, bu artıma-eksiltme Kanununa göre 10 santimlik bir resmi ilan devlete 2 bin 100 liraya maloluyor. Anadolu basını bu paranın sadece 500 lirasından yararlanır. Üç büyük şehirdeki gazeteler bu paranın 1600 lirasından yararlanır.

AYDINLIK—Teknik ve matbaa araçları bakımından Anadolu Basının durumu nedir?

LÜTFÜ AKÇA—Anadolu basını bugün çağın çok gerisindeki son derece ilkel araç ve gereçlerle faaliyet gösteriyor. Bu konuda, matbaa ve baskı araçları bakımından yeni araç ve gereçlerden yararlanmamız gerekir. Bazi devlet kuruluşlarının bu yönde faaliyete geçmesi gerekir. Türkiye Halk Bankasının bütün enflasyona verdiği uzun vadeli, düşük faizli krediden Anadolu Basınının da yararlanması gerekir. İthal edilecek matbaa araçlarının gümrük muafiyeti veya indirimi sağlanması gerekir.

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Yasasında değişiklik yapılarak, fikir işçilerinin avukadrları ve doktorlara tanınan haklardan yararlanmasını ypranma payı büyük olan basın mesleğinde çalışanların ya en son aldıkları aylık ücretten emekli olmaları, ya da son üç yıl değil, son üç ayda aldıkları maaşın ortalaması ile emekliye ayrılmaları sağlanmalıdır.

Kurduğumuz Anadolu Basın Birliği ile Anadolu Basını yıllardan beri çözüm bekleyen sorunlarına çare arıyoruz. Bu konularda hazırdağımız bir raporu yeni hükümete sunduk. Sorunlarımızı çözüm bekliyoruz.

İLAN

TEKEL İSTANBUL SİĞARA FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1. Fabrikamızda mevcut üç adet buhar kazanının revizyon işi şartnamesi gereğince pazarlıkla yaptırılacaktır.
2. Pazarlık 25 Ekim 1978 günü saat 15.00'de Cevizli'deki Fabrikamız Satınalma Komisyonu huzurunda yapılacaktır.
3. Üç adet buhar kazanları revizyon işinin muhammen bedeli 291.600.- lira olup, %7,5 geçici teminatı 21.870.- liradır.
4. İsteklilerin pazarlık saatinden bir saat evvel geçici teminatlarını Fabrikamız veznesine yatırmaları şart olup bu işe ait şartnamenin hergün çalışma saatlerinde Fabrikamız Levazım Şubesinde görülebileceği duyurulur. (Basın: 26190-1282)

4 KALEM CONTINÜOUS FORM BASTIRILACAKTIR

- Şartnamesi, beldisiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir.
1. KARABÜK TE: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğü.
 2. İSTANBUL'DA: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5'deki Müesseseliğimiz.
 3. ANKARA'DA: Kavaklıdere, Tuncel Cad. No 63'deki Müesseseliğimiz.
- İSTEKLİLERİN Şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte en geç 1 Kasım 1978 Çarşamba günü saat 14.00'e kadar Karabük teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur.

Basın 25949-1281

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

MANAVGAT ANTALYA

Turfanda sebze üreticisi köylüler yine dertli

Çetin KÖYOĞLU

Son beş altı yıldır ülkemizde turfanda sebze üretimi büyük ölçüde gelişti. Ençok Akdeniz bölgesinde gelişen seracılık bölge halkının önemli geçim kaynaklarından biri durumuna geldi. İklim bakımından elverişli şartlara sahip olan Antalya-Mersin-Adana kıyılarında kışın seralarda üretilen turfanda sebze, üreticilerinin desteklenmesiyle ülke ihtiyaçlarını karşıladı gibi dış pazarlara gönderme imkanı da doğabilir.

Bölgede binlerce ailenin geçim kaynağıdır seracılık. Sekiz ay hiç işi bitkenmez. Ailecek uğraşılır dururlar. Gündüz yorgun gece uykusuz kalırlar çoğu kez. Fide toprağını elersin, keselersin, seranın içini süersin. Tizlikle fideleri dikersin. Tek tek sularsın, çapalarsın. Koltuk filisini kurarsın. İpe dolarsın. İlacını yaparsın. Soğuk

gecelede sobaları yakarsın. Kışın ortasında domates, salatah, biber, fasulyeyi çıkarırsın. Tek tek toplarsın ve paketlersin. Gönderirsin komisyonculara. Onbinlerce köylünün geçim yoludur bu. Günden güne de gelişmektedir bölgede turfanda sebze üreticiliği, yani seracılık. Seracılık gelişmektedir, fakat üretici köylü için sorunları da beraberinde getirmektedir. Binlerce üretici köylü ailesinin önünde düşük faizli uzun vadeli, bol kredinin bulunması, gerekli maddeleri ucuzla temini sağlanması ve ürünlerin pazarlanması çözümlenmesi gereken temel sorunlar olarak durmaktadır.

PAZARLAMA

Bu güne kadar üretilen turfanda sebzelerin sağlıklı ve dengeli bir pazarlaması yapılabilmis değildir. Üretilen sebzelerin yüzde 90'na yakını üç büyük şehirde biriktirmek-

Tüketiciyi zarar ettirecek kadar ucuzla, bazen de dar gelirdi ailelerin almayacağı fiyatlara yükselebilir. Dengesiz pazarlama ülkemizin çok yerinde sebzelerin bulunamamasına veya daha faydalı olmasına sebep olmaktadır. Bu durumlar üreticileri de üzmetmektedir. Satış işlemleri komisyoncular tarafından yapılmakta ve komisyoncular üreticilerin sırtından büyük paralar vurmaktadır. Ayrıca sezon sonuna kadar üreticilerin parasını işletmektedirler.

GEREKLİ İHTİYAÇLARIN UCUZA ÜRETİCİLERE ULAŞMASI

Sera yapımında ve sebze yetiştirilmesinde gerekli malzemenin ucuzla sağlanması tüm üreticilerin işteği. Cami, demiri, naylonu, kerestesi, yakacak odunu, ipi, teli, naylon kesesi, gübresi, ilacı, tohumu, ambalaj işi paketi. Her türlü malzemenin fiyatları en azından

yüzde 50 artmış durumdadır. Üreticiye gelene kadar yüklü bir artış daha meydana gelmektedir. Bu aşırı fiyatlar üretici köylülerin müşkül durumunda bırakmaktadır.

ÜRETİCİLERİN HÜKÜMETTEN İSTEĞİ

Bir seranın yapımı bugünkü fiyat artışlarıyla çok yüksek paralara ulaşmaktadır. Bu da yoksul köylüler için elde bulunması imkansız olan miktarlarda paradır. Örneğin normal boyda bir cam sera (11-40m) yapımı 200 bin lirayı aşmakta. Bir naylon sera ise 70 binden aşağı düşmemektedir. Durum böyle olunca turfanda sebze yetiştiricilerine ve yetiştirmek isteyenlere uzun vadeli, düşük faizli bol kredinin sağlanması gerekiyor. Bu konu üretimin yüzde yüz çoğalmasına da yarayacaktır. Yoksul çiftçiler için kredisiz sera yapmak imkansız bir durumdur. Karşılığında bankalara tapulu yer gösterebilmek çiftçi aileleri için olanaklı değildir.

Belli ölçülerde sorunların çözümü yozlaştırılmadan çalışacak kooperatiflere bağlıdır. Sağlıklı ve dengeli olarak her tarafa pazarlama yapabilecek, satışları kendisi yapacak, üreticilerin ihtiyaçları malzemenin ucuzla sağlanacak kooperatiflerin kurulması, devletin çiftçilere kredi bulması çiftçilerimizin bitmeyen özlemi durumuna gelmiştir. Hangi bakanlığın işleri içinse gıyorsa yeni sezona sebze üreticisi çiftçilerin sorunlarını giderilmesi yönünde adımların atılması özellikle kredinin sağlanmasını istemektedirler.

AKDENİZDE MEYVEÇİLİĞİN VE SEBZEÇİLİĞİN KÖKÜNÜ KAZIMAYA YÖNELİK NÜKLEER ENERJİ SANTRALİ YAPIMINDAN VAZGEÇİLMELİDİR

Akdeniz bölgesinde turfanda sebze üreticilerinin ve diğer yetiştiricilerinde tedirgin eden bir mesele Gülnar Akkuyu Nükleer Enerji Santrali yapımı. Sadece sebzeçiliği meyveçiliği mi tehdit ediyor? Hayır. Aynı zamanda çevre kirlenmesini çoğaltan, bölge halkının sağlığını tehdit eden ülkemizin süper devletlere bağımlılığını artıran bir santral olacaktır yapılsın. Geçimimiz tarım ürününden kazanılan birleceği tehdit edecek bir santral. Yetkililer ne yapar bilmeziz fakat bölge halkı böyle bir santralin ne getirip ne götüreceğini tartışmaya başladı bile.

Tuzluca'yı'dan Bir Grup Devrimci

DİYARBAKIR VALİLİĞİNDEN

İlkokulların ihtiyacı olan 65 Ton Kuru Meşe odunu Kapalı Zarf usulü ile satın alınacaktır.

Muhammen Bedeli 117.000.00 Lira olup, Geçici Teminatı 7.100.00 Liradır.

İhalesi 8.11.1978 Çarşamba günü saat 11.00 de Valilik Makamında yapılacaktır. Şartname Daimi Encümen Kaleminde görülebilir. İsteklilerin Belirli gün saat 10.00'na kadar Teminat mabuzu veya Banka Teminat mektubu ile 1978 Yılına ait Ticaret Odası Belgesini havi usulüne göre hazırlayacakları Kapalı Zarflarını mabuz mukabilinde Komisyonca vermeleri gerekir. İlan olunur.

Basın:25 911-1280

2. baskı yeni çıktı

DOĞU PERİNÇEK

Fırtınalı Bir Döneme Girerken

5 lira

TİKP YAYINLARI

Türkiye'nin Jeopolitik durumunun şantaj konusu yapılması

Bu konuda da DAS ile Türkiye hem fikirdir. DAS şantajın önemini şöyle anlatıyor:

"Bu yol çok kuvvetli hükümetlerin ve liderlerin takip edebilecekleri bir yoldur. Ayrıca ülkenin Coğrafi durumunun da bu bakımdan rolü büyüktür. Ve bu yönden her memleketin şansı birbirine müsavi değildir. Böyle bir yolun istismarı edilebilmesi için o memleketin coğrafi mevkiinin hakikaten stratejik olması ve jeopolit bir durum arzemesi lazımdır."

Ve de şimdiye kadar Türkiye'nin jeopolitik durumunun kendisinin düşündüğü kadar şantaj konusu yapılmadığından hayıflanıyor:

"Fakat ne yazık ki, bugüne kadar gelmiş bütün iktidarsız iktidarlar, bu muazzam fırsatlardan zerre kadar faydalanamamışlardır."

"Halbuki jeopolitik durumu Türkiye ile mukayese edilemeyecek kadar az olan Mısır, jeopolitik durumunu gayet maharetle istismar ederek hem doğu, hem de batı blokundan rubleler ve dolarlar almıştır." (DAS, sayfa: 167)

Bir de Türkiye'den dinleyelim: "Türkiye'nin Ortadoğu'daki durumu hiç bir ülkeyle kıyaslanamayacak derecede önemli ve üstündür. Hem Karadeniz ve hem de Akdeniz'deki kıyıların bulunması, iki deniz arasındaki boğazlara sahip olması, Doğuyla Kafkasya, Batısıyla Balkan ve Avrupalı bir devlet oluşu, çevresindeki ülkelere hayat veren nehirlerin kaynak ve depolarının Türkiye'de bulunması Türkiye'yi her hususta şu sahabi yapmaktadır. Memleket nüfusunun teşkil eden Türk halkının sahip olduğu meziyetler ve vasıflar da dikkate alınca, Türkiye'nin siyasi ve askerî ağırlığı ve tesirleri daha çok değerlenebilir." (Temel Görüşler, sayfa: 290)

Türkes şantaj konusunda usta, DAS'ın belirttiği gibi "kuvvetli bir lider", görüyor musunuz Türkiye'yi nasıl öve öve göklere çıkarıyor. Arkasından Türk halkının yiğitliğini ve emperyalistlere karşı mücadelesinden söz edeceğini sanması, Türkiye Türkiye'yi emperyalistlere peşkeş çekmeye çalışıyor. Devam edelim:

"Mesela Yunanistan topraklarını ele alacak olursak, bu toprakların bir kısmı deniz ortasında dar ve açık adalardan, ada olmayan kırsıllarsa, dar ve elverişsiz yarımadalardan, ince uzun arazi şeritlerinden meydana gelmiştir. Bu topraklarda üs kurmak, ve bu üslerden savaş zamanında yarar-

lanmak Türkiye ile işbirliği yapılmadıkça mümkün olmaz. Yunan topraklarında askeri üslerin gizlenmesi, saklanması ve korunması çok zordur." (sayfa: 291)

Görüyor musunuz Başbuğu, televizyonda "perde değil, bu dekora, üstelik ek yer de yok" diyen reklamcı gibi Türkiye "yekvücuttur, jeopolitik öneme haizdir, terçhinizi Yunanistan'a değil, Türkiye'ye yapm' diyor. Amerika'ya işlerinizi en iyi biz kurur. Hele bir bizim jeopolitik durumumuza bakın, terçhinizi bize yapacaksınız diyor.

Devam edelim: "Amerika'ya doğru dostluk göstermekliğimiz ve NATO ittifakına girmekliğimiz isabetli bir politika olmuştur. Modern askerî gelişmelerin gerektirdiği tankları, füzeleri, jet uçaklarını, savaş gemilerini, ve diğer silah ve gereçleri Türkiye kendisi yapabilecek durumda değildir. Bunları kendisi parası ile alabilecek durumda değildir. Bunları ancak ittifaklarla, karşılıklı menfaat alışverişleriyle sağlamak durumundadır. İşte NATO ittifakı ve Amerikan yardımı sayesinde bunları bugüne kadar temin etmiş bulunuyoruz."

Devam edelim: "Gerçi elde ettiklerimiz, bizi tatmin edecek ölçüde ve vasıfta olmamıştır." (sayfa: 273)

Başbuğ daha fazla daha fazla diyor. Tabi şantaj küçük bir ülkede birden fazla müşteri arasında yapılabılır işi bakım Türkiye de ağzında ki baklayı tutamıyor:

"Bu arada gerek Sovyetler Birliği ve gerekse diğer milletlerle de dostluk münasebetlerini devam ettirmek teşşesimizin diğer bir yönünü teşkil etmelidir."

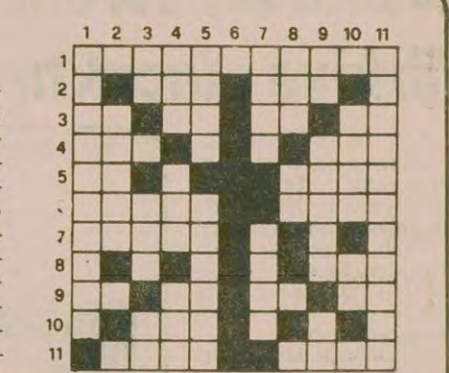
Devam edelim: "Türkiye daima uzağı gören çok tarfılı, enerjik ve esnek bir milli dış siyaset izlemiştir. İçerisinde yaşadığımız gerçekler, Türkiye'nin imkanları ile imkansızlıkları gözden kaçırılmamalıdır. Nasıl Sovyetler Birliği'ne karşı iyi komşuluk esaslarına dayanan dostça bir siyaset izlemek gerekli ise, en az Amerika'ya karşı da aynı şekilde bir siyaset izlemek mecburiyetinde olduğumuz unutulmamalıdır. Gerçekçi olarak olayları incelemeli, ve uzağı gören, planlı uzun vadeli bir dış siyasetin sahibi olmalıyız." (Sayfa: 274)

İşte Başbuğun şahsiyetli milli dış politikası: Türkiye'yi coğrafi konumunu şantaj vasıtası yaparak dolarları, rubleleri cebde indirmek, Türkiye'yi iki süper devlete peşkeş çekmek.

YARIN: TÜRKES'İN VE "DAS"IN İRKÇILIĞI VE TURAN HÜLYASI

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1)1919'da işgalci kuvvetlere karşı ilk kurşun sıkan gazeteci (iki kelime), 2)Emperyalist bir ülkenin simgesi-Bir emir, 3)Bir harfin okunuşu - Kısa zaman - Dünya'nın uydusu - çok değil, 4)Sıcaklık - Avcı içi, 5)Tersi nida - Bir tiyatro türü, 6)Eski dilde amirler, komutanlar - Kozalağından solucan düşürücü bir yağ elde edilen, yapıları pullar biçiminde, gövdesi düz olan bir süs bitkisi, 7)Öldürücü aletlerin genel adı, 8)Tersi hal, tavr 9)Könut - Bir kürk hayvanı - Rubidyum elementinin simgesi - Ateş, 10)Toprağın kayıp akması ya da yayılması önlemek için çekilen kalın duvar, 11)Kent - Düzgün kesilmiş ince karton parçası

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

YUKARIDAN AŞAĞI: 1)İstanbul'da bir semt, 2)Eski dilde isimler, 3)Tersi akıl - Bir göz rengi - Bir nota, 4)Baston - Mesafe, 5)Bir bitki - Yavaş ağır, 7)Bir dileğin yerine getirilmesi için kurban kesmek gibi niyetlerle bulunmak - Renklerin en koyusu, 8)İçgüdü durumunu almış alışkan - Almanya'nın parasının simgesi 9)Stronsiyum elementinin simgesi - Vasi, araç - Bir ajansın simgesi, 10)Duru, dingin havada çıkan kuru soğuk - Bir nota, 11)3. Selim zamanında kurulan orduya verilen ad.

AYDINLIK YAYINLARI

DOĞU PERİNÇEK

Bozkurt Efsaneleri ve Gerçek

-Turancılığa ve İrkçılığa Karşı Mücadele-

12,5 lira

Genel Dağıtım:TÜR-DA, Hamam Sokak No:4, Çagağolu-İstanbul

Mısır Devlet Başkanı Sedat:

Kudüs sorunu 700 milyonu ilgilendiriyor

AJANSLAR
Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Mısır-İsrail görüşmelerinde Kudüs sorunun birinci dereceden önem taşıdığını bildirdi. Sedat şöyle dedi: "Çünkü bu sorun, yalnız Mısır'ı değil, 700 milyon Arap ve Müslümanı da ilgilendiriyor."

Yaptığı basın toplantısında görüşmelerle ilgili bazı açıklamalarda bulunan Enver Sedat, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Görüş ayrılıklarının bulunması çok doğaldır. Ancak İsrail heyetinin bu görüş ayrılıklarının açıkça ele alma yetkisi ile döneceğini umarım."

Bilindiği gibi, Birleşik

Amerika'nın başkenti Washington'da yapılan Mısır-İsrail görüşmeleri çıkmazla sonuçlandı ve İsrail heyeti, hükümetine danışmak üzere ülkesine dönmüştü. Söz konusu görüşmeler, İsrail heyetinin tekrar Amerika'ya gelmesinden sonra devam edecekti.

MOŞE DAYAN

Bu arada İsrail'e hareket ederken St. Andrews havanında bir konuşma yapan Moşe Dayan, tutumunu değiştirmiş ve şimdi çok daha iyimser olduğunu söylemiştir. İsrail heyetine başkanlık eden Dayan, geçtiğimiz hafta başında yaptığı ko-

nuşmalarda görüşmeler konusunda kötümser bir hava yaymaya çalışmış ve "başarıya ulaşmanın çok zor olduğunu" söylemişti. Bu yüzden Savunma Bakanı Weizman ile de arasında anlaşmazlıklar çıkmıştı.

Bu arada Washington'daki görüşmelere yakın kaynakların bildirdiğine göre, Mısır, İsrail'in on yıldır Sina'dan elde ettiği petrol için tazminat istiyor. Ancak İsrail, böyle bir tazminat ödemeye yanaşmıyor.

EL AKBAR GAZETESİ

Mısır'da yayınlanan El Akbar gazetesi, Rusya'nın Orta Doğu'da güttüğü emeller konusunda bir yazı yayınladı. Yazıda Rusya'nın Arap ve Filistin halklarının haklı davasını nasıl arkadan hançerlediği anlatılıyor. Moskova'nın 1973 savaşında silah ambargosu uygulayarak Mısır'ı tehdit ettiği de belirtiliyor. Daha sonra, Rusya'nın bölgede karışıklık çıkarmak istediği açıklanan yazıda, Moskova'nın saldırılarının Camp David anlaşmalarının dışında kaldığı için arttığı bildiriliyor.

Prof. Tomin "Yasa 77" üyelerine yapılan baskıları kınamak için açık grevine başladı

● Bir Çek aydınına ülkeyi terk izni verildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Çekoslovakyalı felsefe profesörü Julius Tomin, "Yasa 77" hareketinin sözcülerinden Ladislav Heydenek, Peter Uhl ve yeni tutuklanan Jarostav Jarostav Sabata ile dayanışma içinde olmak için açık grevine başladı.

Tomin "Yasa 77" hareketinin üyelerine yapılan baskıları, işkenceyi, üyelerin evlerine girip çıkarılmasını, tutuklanmasını, hapsedik "Yasa 77" üyelerini ziyaret etmenin engellenmesini protesto için açık grevini sürdürüyor.

Ote yandan Viyana'daki Çekoslovak kaynakları, "Yasa 77"yi imzalayan Çekoslovakyalı sanatçı Pavel Kohout'a, ülkeyi terketmesi için izin verildiğini bildirdiler.

Çin Halk Cumhuriyeti'ni ziyaret eden

ŞİLİ DİŞİŞLERİ BAKANİ SOVYETLER BİRLİĞİ'Nİ KINADI

Şili Dışişleri Bakanı Ernan Kubilo Sayoto Çin Halk Cumhuriyeti'ni ziyaret etti. Kubilo Sayoto, kendi onuruna verilen ziyafette yaptığı konuşmada Çin'in uluslararası politikasını desteklediğini açıkladı. Sayoto, Sovyetler Birliği'nin Afrika'daki silahlı müdahalesine karşı çıkarak, bu durumun kaygı verici olduğunu belirtti.

Güneydoğu Asya'da da görüşlerini açıklayan Şili Dışişleri Bakanı, Vietnam'ın Sovyetler Birliği'nin uydusu olduğunu söyledi. Sovyetler Birliği'nin ve Vietnam'ın Güney Doğu Asya'da barışı tehdit ettiğini belirtti. Sayoto, Çin Halk Cumhuriyeti'nin varlığının ve izlediği barış politikasının, Moskova'nın hegemonyacı emelleri için büyük bir engel olduğunu sözlerine ekledi.

Şili Dışişleri Bakanı, Çinli yetkililerle iki ülke arasındaki sorunları görüşti.

Almanya'da yayınlanan Rhein Pfalz gazetesi:

PEKİN'İN TİCARİ ATILIMLARI MOSKOVA'YI KORKUTUYOR

Federal Almanya'nın en büyük gazetelerinden Rhein Pfalz gazetesinin 14.10.1978 tarihli sayısında, Çin Dışişleri Bakanı Huang Hua'nın Avrupa gezisiyle ilgili bir yorum yayınladı. "Pekin'in ticari atılımları Moskova'yı korkutuyor" başlıklı yorum aynen şöyle:

"Çin Dışişleri Bakanı Huang Hua'nın en son yaptığı İtalya ziyareti Pekin'in ne istediği konusundaki bütün şüpheleri ortadan kaldırdı. İkinci bir 'Uzun Yürüyüş'ü ikinci yıla kadar tamamlamak için, Batı Avrupa Endüstrisi ile işbirliği, Çin'in niyeti bu aşırı sonuna kadar modern, kuvvetli bir devlet olabilmek. İtalya-Çin ticaret ilişkilerinin son senelerdeki gelişmesi bunu gösteriyor. Geçen seneye nazaran, 1978'de İtalya Çin ticaret ilişkileri yüzde ikiyüzseksen gibi büyük bir artış göstermiştir.

Çin'in elindeki birinci kez 1977'de 94 milyon ton olan ve 1980'de iki yüz milyon ton olması hedeflenen zengin petrol

yatakları deniz altı kaynakları dahil edilmemiştir. Çin'in ikinci kartı ise gelişmiş teknolojinin büyük ihtiyacı olan uranyum yataklarıdır.

Çin'in Batı Avrupa ile gelişmekte olan ticari ilişkileri ise, Sovyet baskınlarında çıkan yazılardan anlaşıldığı üzere Moskova'yı derin derin düşündürmektedir. Çin'in son ilişkileri Moskova'nın Batı Avrupa ile olan ilişkilerini bozabilir. Doğu Bloku ülkelerinin borçları çözmeyi aşmış durumda. Fazlilerini bile ödemekte zorluk çekiyorlar. Rusya'nın tek yeraltı maden kaynaklarını oluşturan Sibirya projesi de suya düşmüş vaziyette. Çin heyetindeki uzmanlar, İtalyan meslektaşlarına Sibirya'daki coğrafi zorluklar nedeniyle bu bölgedeki yeraltı zenginliklerini çıkarmanın Afrika'ya bu konuda yatırım yapmaktan çok daha pahalıya mal olacağını söylediler. Bu nedenden dolayı, Ruslar, Afrika'da Kübailan kullanarak hammaddede savışı sürdürdüklerini belirttiler.

Ülkelerin Rusya desteğindeki Vietnam saldırılarına karşı kurulan Demokratik Kamboçya ordusu ve halkı savunma önemi-

lerini artırıyor. Kamboçya'nın Vietnam sınırındaki Samrong kentinde bir tank yeni saldırıları püskürtmeye hazırlanıyor.

Sovyet desteğindeki Vietnam birlikleri Kamboçya'ya yine saldırdı

Hanoi şimdi de psikolojik savaşa başladı

● Demokratik Kamboçya ordusu ve halkı son saldırıları da başarı ile püskürttü

● Hanoi radyosu, Kamboçya hakkında uydurma haberler yayıyor

BANGKOK
Pnom Pen radyosunun Cuma günü yayınında, Sovyet silahlarıyla donatılmış Vietnam birliklerinin ülkenin kuzey doğusunda saldırıya geçtiğini haber verdi. Bir süre direnç alarak duran kamboçyalı Demokratik Kamboçya ordusu ve halkının bu saldırıyı başarıyla püskürt-

tüğünü bildirdi.

Ote yandan, Bangkok'taki askeri gözlemciler, Vietnam'ın askeri saldırılarının şimdi de psikolojik savaşa başla-

dığını belirttiler. Vietnam'ın uydurma haberler yayarak dünya kamuoyunu aldatmak ve Kamboçya halkının moralini kırmak amacıyla ol-

duğu gelen haberler arasında yer alıyor.

Vietnamlı birliklerin, Kamboçya'da bazı bölgeleri ele geçirdiği ve bölgedeki "isyanı halkla" Pnom Pen'e doğru nihai saldırıya hazırlandığını iddia eden Hanoi radyosu, bütün dünyayı Demokratik Kamboçya Başkanı Pol Pot'a karşı mücadeleye çağırdı.

Vietnam'ın Kamboçya sınırına on iki tane asker yığdığı ve 500.000 kişinin ihtiyacı bekletildiğini açıklayan Taylandlı askeri çevreler, buna karşı Kamboçya ordusunun durumunun iyi olduğunu ve her an gelebilecek ani bir saldırıya karşı koyabilecek güçte olduğunu belirtiyorlar. Aynı kaynaklar, Sovyetler Birliği'nin Vietnam'a tank uçak, füze ve cephaneye olarak hatırı sayılır askeri araç ve gereç sevkettiğini bildiriyorlar. Vietnam limanları yüklerini boşaltmayı bekleyen Rus gemileri ile dolup taşıyor.

Amerikan kaynakları, Vietnam'daki Rus askeri danışmanlarının sayısının 25'den 4 bine yükseldiğini açıkladılar. Pnom Pen radyosu ise son olarak, söz konusu Sovyet askeri danışmanlarından ikisinin Kamboçya'ya giren bir Vietnam tanki içinde öldürüldüğünü bildirdi.

Amerikan kaynakları, Vietnam'daki Rus askeri danışmanlarının sayısının 25'den 4 bine yükseldiğini açıkladılar. Pnom Pen radyosu ise son olarak, söz konusu Sovyet askeri danışmanlarından ikisinin Kamboçya'ya giren bir Vietnam tanki içinde öldürüldüğünü bildirdi.

Hua sekiz günlük bir resmi ziyarette bulunmak üzere dün Japonya'ya gitti. Deng Siao-ping'i ve Huang Hua'yı Pekin Havaalanında Komünist Partisi Başkan Yardımcısı Li Sien-nien ve Wang Tsung-sing ile birçok parti üyesi uğurladı. Deng'e ve Huang'a 70 kişilik bir heyet eşlik ediyor.

Çin Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping

Çin Dışişleri Bakanı Huang Hua

Deng Siao-Ping ve Huang Hua Japonya'ya gitti

TOKYO (ANKA)
Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Deng Siao-ping ve Dışişleri Bakanı Huang

Sovyet atom fizikçisi Polikanov zorla batıya gönderildi

KOPENHAG (ÖZEL)
Sovyet Atom Fizikçisi Sergei Polikanov, karısı Aleksandra ve kızı Jekatarine ile birlikte geçtiğimiz hafta Kopenhag'a geldi. Sovyetler Birliği'nde halka yapılan baskılara karşı çıktığı için KGB'nin Rusya'da kalmaması sakıncalı bulunduğu Polikanov 1968-70 arasında görevli bulunduğu Kopenhag'daki Niels Bohr Enstitüsünde çalışmıştı. Polikanov'u karısı ve kızı Sovyetler Birliği vatandaşlarından çıkarılmadılar fakat pasaportlarına "bir daha Rusya'ya giremez" damgası basıldı. Polikanov, Kopenhag'da gazetecilerle yaptığı bir konuşmada şöyle dedi:

"Sovyetler'de siyasi suçlular ve tutuklular akıl hastanelerinde işkence görmektedir. Siyasi tutukluların aileleri KGB ajanları tarafından gözaltında tutulmakta ve resmi makamlar tarafından baskı yapılmaktadır. Ben şimdilik Danimarka'yı geldim. Benim gibi bir sürü insan ya akıl hastanelerinde işkence görmektedir. Sovyet resmi makamların insanlık dışı tutumunu şiddetle protesto ediyorum."

Sovyet atom fizikçisi Polikanov Moskova yakınlarındaki bir atom araştırma merkezinde 20 yıl yakın bir süreyle çalışmıştı.

Japonya Başbakanı Takeo Fukuda ile iki ayrı görüşme yapacak olan Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı, Japon İmparatoru Hirohito'yu da ziyaret edecek.

Bu arada, bir süre önce iki ülke arasında imzalanan Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının onay belgeleri de Deng ve Fukuda arasında teati edilecek.

Vance ile Gromiko arasında SALT-2 görüşmeleri başladı

MOSKOVA (AA)
Tass Ajansı, SALT-2 Anlaşmasının imzalanabilmesi için ABD Dışişleri Bakanı Vance ile Sovyet Dışişleri Bakanı Gromiko'nun dün sabah Moskova'da görüşmelere başladıklarını bildirdi.

1972 yılında imzalanan birinci SALT anlaşması, geçen yıl süresini doldurmuştu. SALT-2 için sürdürülen görüşmelerden iş bugüne kadar bir sonuç alınmadı.

Ote yandan, ABD Başkanı Jimmy Carter'in nötron bombasına dönüşebilecek nükleer başlıkların yapılması için emir vermesi Moskova'da geniş tepkiyle karşılandı. Kremlin yetkililerinin bu konuda Cyrus Vance'a bir uyarıda bulundukları bildiriliyor.

Rodezyalı İrçli Beyaz Azınlık saldırganları sonucu binlerce Zambiyalı can veriyor. İrçli yönetin gerillalara ve mültici kamplarına yönelik saldırılarının devam edeceğini söylüyor. Yukarıda resimlerde İrçli Beyaz Azınlık yönetiminin iki askeri ve daha önce öldürülen gerilla görülüyor.

Smith: Yurtsever Cephe'ye karşı saldırılar sürecektir

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İrçli Beyaz azınlık ve "İlmlü" siyah işbirlikçilerin yönetimindeki Rodezya'nın geçen hafta Zambiya'daki Yurtsever Cephe Gerillaları ve mültici kamplarına yaptığı baskınlarda 1500 den fazla kişinin öldüğü bildirildi.

Başkent Salisbury'de Rodezya Askeri Komutanlığı'ndan yapılan resmi açıklamada, Mozambik'teki gerilla ve mültici kamplarıma düzenlenen baskınlardan sonra ölenlerin sayısının henüz verilmeyeceği belirtildi. Rodezya Askeri Komutanlığı'nın açıklamasında, Rodezya İrçli Beyaz Azınlık yönetimine karşı silahlı mücadele yürüten Zimbabveli gerillalara yönelik baskınlarda artırılabilecek kaydedildi.

IAN SMITH

Rodezya birliklerinin gerilla kamplarıma saldırması ve binlerce yüzünde kişinin öldürülmesi konusunda ne düşündüğü sorulan Ian Smith, "çok memnunum" dedi ve "saldırıya hakları olduğunu" iddia etti. Rodezya Başbakanı Ian Smith, Rodezya'nın Zambiya'ya saldırısıyla ilgili olarak, Amerika ve İngiltere'ye suçladı. Ayrıca, taraflar arasında ateşkes anlaşması sağlanamaması halinde Zambiya ve Mozambik top-raklarındaki gerilla üzerine yapılan saldırıları artırılabileceğini söyledi.

JOSHUA NKOMO

Zambiya'daki uskerden Rodezya Silahlı Kuvvetlerine karşı savaşan Zimbabve Afrika Birliği'nin (ZAPU) Başkanı Joshua, Nkomo ise

Rodezya'nın geleceğiyle ilgili bütün tarafların katılacağı konferansın savaş alanında açıldığını söyledi.

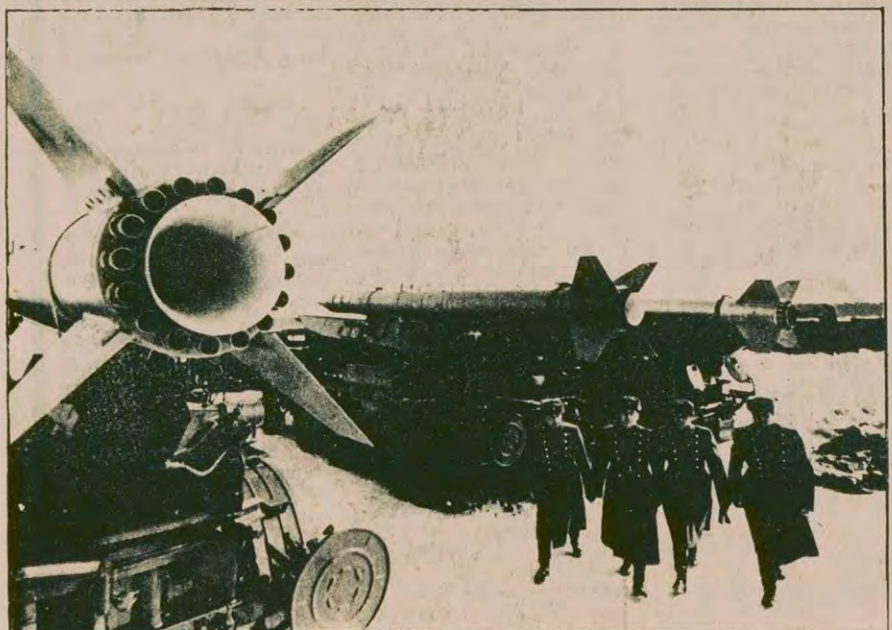
Lusaka'daki evinde gazetecilerle görüşen Nkomo, "üzzerlerinden genç insanların kanları damlayan kişilerle görüşmeye çağırıyoruz. Buz onlarla görüşmeye çağırma kim cesaret edebilir? Onlarla konuşabileceğimiz, onlarla anlayacağı tek dil silahtır." dedi.

ZAPU lideri Nkomo, son saldırılardan bu yana Rodezyalıların en az iki kampa daha saldırdıklarını belirtti. Gerillaların ise, aralarında bir Cambera bombardıman uçağı ile 28 ile 50 kişi taşıyabilen bir dekonto askeri nakliye uçağının da bulunduğu yedi Rodezya uçağını düşürdüklerini bildirdi. Nkomo, saldırıda bulunan üç helikopterin de düşürüldüğünü ve hava akınlarını püskürttiklerini söyleyerek, "geri dönmelerine izin veremeyeceğiz." dedi. Nkomo, son saldırıların hangi kamplara yönelik olduğunu açıklamaktan kaçındı. Ancak, bazı haber alma kaynakları, Lusaka'nın 150 kilometre doğusundaki Rufunsa ile 150 kilometre kuzeydoğusundaki Mkuşi'de çarpışmalar olduğunu bildirdiler.

DAVID OWEN

Ote yandan, İngiltere Dışişleri Bakanı David Owen'in Zambiya Devlet Başkanı Kenneth Kaunda'nın danışmanı Mainza Chono ile Rodezya sorununu çözmek konusunda Londra'da görüştüğü açıklandı. Üç saat süren görüşme sonunda, İngiltere Dışişleri, Bakanlığınca, Rodezya'nın saldırılardan dolayı önünü tutulduğu ve İngiltere hükümetinin Zambiya'nın askeri yardım isteklerini incelediği hatırlatıldı.

FRANSIZ RPR PARTİSİ MİLLETVEKİLİ CRESSARD'IN RAPORU

"VARŞOVA PAKTINI SALDIRIYA GEÇEBİLİR"

"Sovyetler Doğu Avrupa'ya büyük ölçüde silah ve asker yığdı"

Fransız RPR (Cumhuriyet için Birlik) Partisi milletvekillerinden Jacques Cressard, Parlamentoda yaptığı bir konuşmada, Varşova Paktı ülkelerinin artık ani bir saldırıya geçebilecek güce geldiğini açıkladı. Millet Meclisinin Milli Savunma Komisyonunda da görevli olan De Gaulle'ün Partinin milletvekili, Savunma Bakanlığı için hazırladığı raporda, Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı'nın askeri güçleri hakkında ayrıntılı bilgiler veriyor.

Batı Avrupa ülkelerinin artan Sovyet tehdidi karşısında yeterli kadar uyanık olmadıkları dikkat çeken Cressard, "Sovyetler Birliği, özellikle Doğu Avrupa'daki uydularının bulunduğu

bölgeye büyük ölçüde silah ve asker yığmıştır" dedi.

Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı'nın yayınladığı resmi istatistiklere dayanarak açıklamalarını sürdüren De Gaulle'ün milletvekili, nötron bombasının Sovyet zırhlılarına karşı etkin bir savunma silahı olduğunu belirterek, "Nötron bombasından vazgeçmek demek, Moskova'ya boyun eğmek anlamına gelir" dedi.

Fransız parlamentosunda Milli Savunma Komisyonları toplanırken, muhafazeteki Fransız "Komünist" Partisinin temsilcilerine yeterli bilgi verilmemesi, bu partinin tepkilerine neden oldu.

Yanan kömür
Kızan demir
Örse çekti
Vuran biziz

En son yasal erteleme süresi yarın bitiyor!

Karabük işçileri grev eşiğinde huzursuz!

- * Demir Çelik Genel Müdürlüğü "Toplumsal Anlaşma"nın çizdiği sınırdan yukarı çıkmamakta diretiyor
- * MHP ve Çelik-İş yöneticileri işçilerin hoşnutsuzluğunu faşist tertipler için kullanma planları içinde

KARABÜK(ÖZEL) Karabük Demir-Çelik İşletmelerinde son yasal erteleme süresi yarın doluyor. Daha önce Bakanlar Kurulu tarafından alınan 90 günlük erteleme kararı 14 Ekim 1978 tarihinde sona ermiş ve Karabük İş Mahkemesi de ihtiyati tedbir kararı ile grevi (Tesislerin duruşuna hazırlık devresi olarak) 6 işgünü daha ertelemişti. Bu süre 24 Ekim 1978 tarihinde doluyor.

ANLAŞMAZLIK NOKTALARI

İşveren durumunda olan Demir-Çelik İşletmesi tarafından yayınlanan son bülten göre anlaşmazlık noktaları, ücret zammı oranı, kömür dağıtım, aile yardımı, ikramiye ve sözleşme farklarını ödeme biçimi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Ücret zammında Çelik-İş Sendikasının talebi ile işverenin verdiği arasında birinci yıl için 1 TL, ikinci yıl için yüzde 5 oranında bir fark vardır. Sendika 15 TL ve yüzde 40 zam istemektedir. Sendikanın 102 günlük ikramiye talebine karşılık işveren 92 günlük ikramiye vermektedir. Ücret zamlarının toptan ödemesini de kabul etmeyen işveren, bunların taksitle bağlanmasını istemektedir. Demir-Çelik Genel Müdürlüğü dağıttığı bültenle hükümetin "Toplumsal Anlaşma" ile tanıdığı sınırlı aşamayı aşacağını ve bundan daha fazla veremeyeceğini öne sürmüştür.

BİR YANDA ÇELİK-İŞ YÖNETİCİLERİ BİR YANDA TOPLUMSAL ANLAŞMA

Karabük işçileri toplu sözleşme dönemi içinde iki ölçüde etkene karşı da mücadele etmektedirler. Bunlardan birincisi Çelik-İş yöneticileridir. İkincisi ise hükümetin izlediği "Toplumsal Anlaşma" politikasıdır.

Çelik-İş yöneticileri on aydan beri hükümetle pazarlık sürdürmekte, ancak işçilere hiç bir bilgi vermemektedirler. İşçiler sözleşme hakkında ayrıntılı bilgiyi ilk defa işverenin dağıttığı bültenle öğrenebilmişlerdir.

MHP'LİLERİN KİŞİRTME PLANI

Karabük işçilerinin Çelik-İş yöneticilerine kuşku ile bakmasına yol açan asıl sebep ise, sendikacıların MHP'li komandolarla sıkı bir işbirliği içinde olmasıdır. MHP'li işçiyi kişirtmek Karabük grevinin hükümeti karşı faşist bir harekete dönüştürmenin hesabı içindedirler. Bu sebeple son hafta içinde Karabük'e civar illerden ve diğer şehirlerden birçok MHP'li militan getirildiği öğrenilmiştir.

Karabük işçileri, Çelik-İş yöneticilerinin faşist tertiplere çanak tuttuğunu görenin huzursuzluğu içindedirler. Çelik-İş Genel Başkanı Şükrü Korkmazgider'in MHP'li Ağah Oktay Günerle Kızılcahamam'da sık sık görüşmeler yapması, kısa bir süre önce sendika arasında silahlı kişilerle yalanlanması, toplu sözleşme görüşmelerinde Çelik-İş yöneticilerinin MHP'li 5 bin militanla idemleri alınmasını şart koştuğu sekizinde ki söylentiler, bu huzursuzluğu artırmaktadır. İşçiler bu mücadelede Çelik-İş yöneticilerine güvenmemektedir.

HÜKÜMETİN TUTUMU

İkinci olumsuz etken, hükümet ve Demir-Çelik

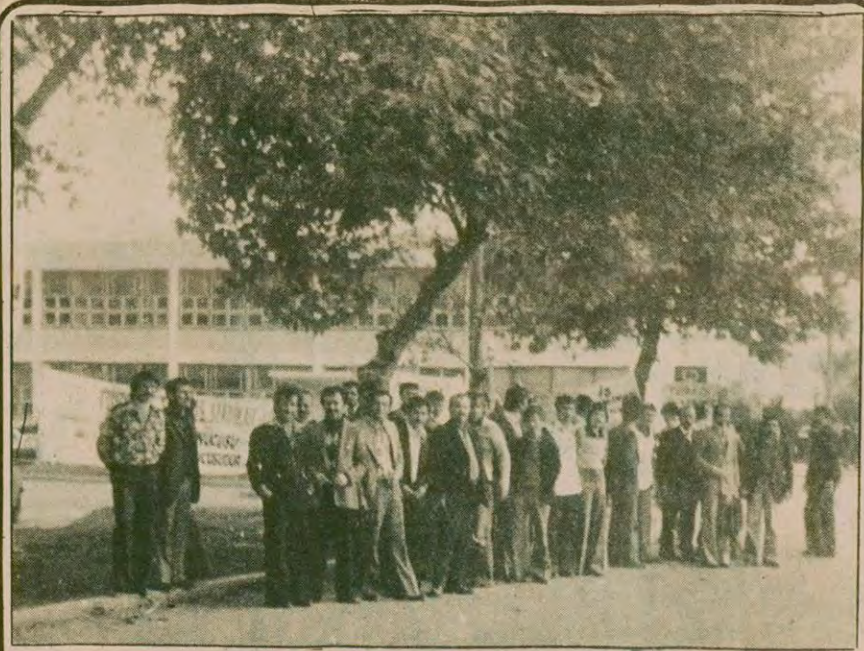
yetkilileri hayat pahalılığının hızla arttığı paranın değerinin her gün biraz daha düştüğü bir ortamda Toplumsal Anlaşmanın öngördüğü sınırdan dirmesi ve daha yüksek zammı yapmaması işçilerin tepkisini doğurmaktadır.

KÖMÜR SORUNU

Kömür sorunu da sözleşme anlaşmazlıklarından birisidir. Şimdiye kadar işçilere yakacak yardımı olarak kömürü verildiği halde bu yıl, (Sanayide kullanılabilecek) gerekçesi ile bu istihkak verilmesi en-

gellenmektedir. Oysa işçilerin kullandığı "ceviz koku" denilen eleme kömür, sanayi artığı niteliği taşımaktadır ve bu verilmediği takdirde Karabük işçileri ürettiği kömürü bile kullanmaktan mahrum olacaktırlar. Üstelik kok yerine linyit yakılırsa, şehirde hava kirliliği oram daha da artacaktır.

Karabük işçileri Çelik-İş yöneticilerinin terip ve kişirtme ihtimaline karşı uyanıklıklarını korumak ve taleplerinin kabul edilmesi için sabır ve azimle mücadele etmektedirler.

6 arkadaşları işten atılınca...

İPRAS Kafeteryası işçileri greve başladı

- * Toreys Sendikasının yürüttüğü grevi İpraş işçileri de destekliyor

İpraş Kafeteryasında çalışan Türk-İş'e bağlı Toreys Sendikası üyesi 39 işçi 20 Ekim 1978 günü greve başladılar. İşçilerin 6 arkadaşlarının işten çıkarılması üzerine greve gittikleri bildiriliyor.

İpraş Kafeteryası müteahhitlere kiraya verilerek işletilmektedir, ancak işçiler buna karşı çıkarak kafeteryanın doğrudan doğruya İpraş tarafından işletilmesini istiyorlar.

Cumartesi Pazar tatilleri olmayan

halen günde 13-14 saat çalıştırılan ve çoğunluğu asgari ücret alan kafeterya işçilerinin hiç bir işgüvenliği de yok.

İpraş işçileri de kafeterya işçilerinin başlattığı "Hak grevini" desteklemektedir. Grev günü Genel Müdürlük önünde toplanan İpraş işçileri idarecileri protesto ettiler.

Toreys Sendikası da yayınladığı bildiride işveren durumundaki müteahhitleri knayarak, İpraş işçileri grevi desteklemeye çağırıyor.

5

8 saatlik işgünü! Sigorta hakkı! Dayıbaşılaşa son! İnsanca yaşamak istiyoruz!

PAMUK KÖLELERİ

Hazırlayanlar: Ahmet Şukru Buyuker, Kemal Demirel, Erkan İldız

"Tarım işçileri belki de bazan şehir işçilerinin yaptıkları gibi grev örgütlenmeyi de başaramazlar. Bunun, kurlarda, şehirlerde olduğundan daha güç olduğu doğrudur. Fakat bazan yapmak yine de mümkündür... Elbette ki grevler yeni bir şeydir. Ve yeni şeyler ilk başta pek iyi gitmez. Şehir işçileri de başlangıçta nasıl savaşacağını bilmiyorlardı. Makinaları kımaya gidiyorlar ve fabrikayı viraneye çeviriyorlardı. Ama şimdi işçiler birleşik mücadele veriyor öğrenmiş bulunuyorlar. Her yeni işe öğrenmekle başlamak gerekir." (Lenin, Kırsal Yoksullarına, s.92)

Tarım işçilerinin, her yıl demokratik taleplerin önüne çıkan, ortaçağ kalıntısı baskı ve sömürsüze karşı irili ufaklı birçok mücadelesi var. Bunların çoğu örgütsüz, kendiliğinden hareketlerdir. İrgatlar durumlarını düzeltmek için mücadeleye atıldıklarında, karşılarında dayıbaşılar ve ağaları bulurlar. İşçiler bu mücadele içinde, dayıbaşıların, ağaların işçiler üzerindeki baskı ve sömürsüsünün nasıl aracı olduğunu daha iyi görürler. Bu yüzden toprak sahipleri, direniş yapan ırgatların bazı taleplerini kimi zaman kabul etmeler bile, dayıbaşılar işe gidip gelme isteklerini kabul etmezler. Bunun en çarpıcı örneği, Sazlıköy ırgatları 1975'te yaptıkları o büyük direniş sırasında yaşanmıştır. Toprak ağası Hilmi Fırat, direnişteki ırgatların taleplerinin büyük kısmını kabul etmesinden, ırgatların dayıbaşılar işe gitme isteklerini kabul etmemesi ve dayıbaşılar meselesi, direnişin temel meselesi haline gelmiştir.

Sazlıköy direnişi "sendikal mücadele imkansızdır" düşüncesine dair indirir

Sazlıköy direnişi "sendikal mücadele imkansızdır" düşüncesine dair indirir

Sazlıköy direnişi, tarım işçilerinin şimdiye kadarki en önemli örgütlü mücadelesiydi. Direniş, Toprak-İş Sendikası önderlik editordu. Bu mücadele, Türkiye'deki tarım işçilerinin zengin tecrübeler kazandırdı. Toprak-İş Sendikası İkinci Genel Kurul Çalışma Raporunda Sazlıköy direnişini şöyle anlatıyordu:

"1975 yılında Sazlıköy'ün tarım işçileri Toprak-İş Sendikasında örgütlendiler. Dayıbaşılar işe gitmeye, başlarında da kendi seçtikleri temsilciler olduğu halde

Hilmi Fırat dayıbaşılarından vazgeçmedi

"Direniş başlangıçta tamamen ekonomik ne-

denlere dayanıyordu. Fakat gelişmeler demokratik istekleri ön plana çıkardı. Hilmi Fırat, bir süre direktikten sonra, ücretleri artırmaya razı oldu. Fakat bu sefer de, işe dayıbaşılarla gidilmemesi şart koştu. Böylece sendikayı aradan çıkarmaya ve eski düzeni sürdürmeye çalışıyordu. İşçiler bu şartın kendilerini köleleştirmeyi hedef aldığını, ancak bu tuzakla düşmeyeceklerini söyleyerek Hilmi Fırat'ın önerisini reddettiler. Böylece sendikadan Hilmi Fırat ve ortakçıları tarafından tanınması, direnişin esas meselesi haline geldi.

"Hilmi Fırat ve ortakçıları, bütün çabalarını rağmen direnişi kırmadılar. İşçiler, kendi birliklerini sağlamaya başladıkları gibi, ortakçıların çok yüksek ücretle dışardan getirdikleri işçileri de çalışmamaya ikna ettiler. Tarıllara zorla girmek isteyen Hilmi Fırat'ın adamları ise karşılarında tarım işçilerini buldular.

"Hilmi Fırat sendikacıları tutuklattı

"Fakat Hilmi Fırat bir terip hazırlayarak sendika yöneticilerini tutuklattı. İşçiler, sendika yöneticilerinin götürüldüğü karakolu basarak sendikacıları sahip çıkıyorlardı. "Sendika Yönetim Kurulunun tutuklanmasından birkaç gün sonra sendika avukatı ve işveren arasında bir anlaşma imzalandı. Bu anlaşmaya göre, ücretler 40 liradan 50 liraya çıkarılıyordu, çiftlikte yalnız Sazlıköylülerin çalışması ve işçilerin sendika temsilcileri veya dayıbaşılarla işe gitmekle serbest olmaları sağlanıyordu.

"Sazlıköy direnişi, tarım işçilerinin giriştiği

denizlere dayanıyordu. Fakat gelişmeler demokratik istekleri ön plana çıkardı. Hilmi Fırat, bir süre direktikten sonra, ücretleri artırmaya razı oldu. Fakat bu sefer de, işe dayıbaşılarla gidilmemesi şart koştu. Böylece sendikayı aradan çıkarmaya ve eski düzeni sürdürmeye çalışıyordu. İşçiler bu şartın kendilerini köleleştirmeyi hedef aldığını, ancak bu tuzakla düşmeyeceklerini söyleyerek Hilmi Fırat'ın önerisini reddettiler. Böylece sendikadan Hilmi Fırat ve ortakçıları tarafından tanınması, direnişin esas meselesi haline geldi.

İki önemli direniş

Pamuk ırgatlarının bu yıl da iki önemli direnişi oldu. Bismil'de 2 bin tarım işçisi Haziran ayı başlarında direnişe geçtiler. İrgatların günlük ücretleri 30 liraydı, 60 liraya çıkarılmasını istiyorlardı.

28 Eylül Perşembe günü ise bu defa Tur-gutlu'da 3 bin tarım işçisi direnişe geçti. Tur-gutlu'daki pamuk ırgatları taleplerini şöyle sıralıyorlardı:

"Tarım işçilerinin seçilerek çalıştırılmaları yasaklanmalı. Kadın işçilerin saygı duyulmalı. İşçilerin sosyal güvencesi sağlanmalı. Ehlivet-

önemli bir kitle mücadelesidir. Sazlıköy direnişi, Ege Bölgesinde 12 Mart faşizminin getirdiği yıldırmaları aralayarak bir rüzgar gibi esti. Söke köylerinde yaygın olan sendikal mücadele, grev imkansızdır" düşüncesi önemli ölçüde darbe

Biz köye gittiğimizde, köyün gençleri sendikalaşmak için taraftar toplamaya çalışıyorlardı. Bu amaçla imza kampanyası açmış propagandacı yapıyorlardı. Bir kısım işçi, kendine güvenmiyor, "Biz kendi başımıza sendika kuramayız. Yine dayıbaşılar çeker çevire bizi. En iyisi Sökelik sendikacıları gelip buraya şube açsınlar, başımıza geçip bizi yönetsinler" diyorlardı. Gençler bu fikride değildiler. Onlar Acarlar köyünde sendikadan ancak köyün işçileri tarafından kurulmasını yitirmeyi istiyorlardı. "Esas mesele, işçilerin çoğunluğunu sendika fikrine kazandırmak, dayıbaşıların peşinden gitmemeye ikna etmektir" diyorlardı.

Bizimle birlikte Acarlar'a gelmiş olan Toprak-İş Sendikası Genel Başkanı Şamil İter de aynı şeyleri söylüyorlardı: "Dayıbaşıların peşinden gitmeyin. Birleşin, sendika kurun. İşçi arayın, gelsin sendikaya başvursun. Sendikamızın tespit edeceği şartlara uygun olarak, kendi seçeceğimiz temsilcilerin yönetiminde işe gidin. Bunu siz yapamıyorsanız, hiç kimse sizin yerinize yapamaz."

Bu mücadelelerin birçoğu basına bile yansımamıştı. Mesela Söke'nin Acarlar köyüne gittiğimizde, Acarlar'ın işçileri 1 hafta önce 1 günlük "grev" yapmışlardı.

Acarlar 8 bin civarında nüfusa sahipti. Türkiye'nin en kalabalık köyüdür. Nüfusunun hemen tamamı topraksızdır ve esas geçim kaynağı ise tarım işçiliğidir. İş mevsiminde sabahları, römorkları ırgat dolu traktörlerle çıkar da ırgat köyden, saymakla bitmez. Acarlar'ın işçileri, havaların en hor görülen, en ezilen işçileridir.

YARIN: Tarım işçileri nasıl sendikalaşır?

1. ULUSAL İŞÇİ SAĞLIĞI KONGRESİ SONA ERDİ

- * Türk Tabipler Birliği Başkanı Erdal Atabek: "İşçiler koruyucu sağlık hizmetlerine kavuşturulmalıdır"

İSTANBUL (ÖZEL)

Türk Tabipler Birliği tarafından düzenlenen 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi üçüncü gün yapılan panel ve ardından sunulan tebliğlerle sona erdi. Kongrenin kapanış konuşmasını yapan Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Erdal Atabek, ilk kez gerçekleştirilen böyle bir kongrenin başarılı bir biçimde tamamlandığını söyledi.

1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresinin ikinci sonuncu panelinde "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Sosyo-ekonomik Temelleri" konusu görüşüldü. Panelde Çalışma Bakanlığı temsilcisi Ergin Atasü, DİSK adına Faruk Pekin, Ankara Meslek Hastahalları Hastanesi görevlilerinden Çağlar Koçak, Türk Barolar Birliği adına Gülçin Çaylıgil, DPT adına Tefik Çavdar ve Türk Tabipler Birliği temsilcisi Genel Başkan Erdal Atabek katıldılar.

Panelde ilk konuşmayı yapan Ergin Atasü işçi sağlığına ilişkin bilimin Türkiye'nin teknolojiyi "dışardan almış" olduğunu, bu nedenle ülkenin yapısına uymadığını belirtti.

DİSK'i temsilen pane-

Türkiye İşçi Sağlığı konusundaki büyük boşluğu karşılamak için Kongre olumlu bir adım oldu.

le katılan Faruk Pekin ise konuşmasında, DİSK'in işçi sağlığı sorununu temel ekonomik, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesinin bir parçası olarak gördüğünü söyledi. Avukat Gülçin Çaylıgil de konuşmasında, işçi sağlığının ve iş güvenliğinin sorununun bugünkü yasalar çerçevesinde çözüme kavuşamayacağını belirtti.

Türk Tabipler Birliği Başkanı Erdal Atabek, Türkiye'de bugün gerçek anlamda bir işçi sağlığı hizmeti olmadığını, işçinin işyerlerinde gerçek bir koruyucu sağlık hiz-

metine kavuşturulması gerektiğini belirtti. Panelden sonra saat 15.30'da tebliğler bölümüne geçildi. Bu bölümün son tebliğlerini iki işçi sundu. İlk konuşmayı yapan Ömer Çimenli adındaki matbaa işçisi, matbaalarda çalışan işçilerin kurşun zehirlenmesi hastalığıyla karşı karşıya olduklarını belirtti. Ömer Çimenli kendisinin de bir süre önce başvurduğu Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde bu hastalığa yakalandığını, bunun saptandığını söyledi. Ömer Çimenli'nin slaytları sunduğu konuşması ilgiyle izlendi.

Kongrenin son tebliğini de Mutlu Akü'den Celal Yaşar sundu. Celal Yaşar işyerindeki çalışmaları dile getirecek başlatmış konuşmasında akü işçilerinin de kurşun zehirlenmesi hastalığıyla ölüm tehlikesi içinde olduklarını belirtti. Bir süre önce kurşun zehirlenmesi nedeniyle kapalı olan Mutlu Akü fabrikasının patronunun badana ettirilerek "sağlık şartları düzeltilmiştir" iddiasıyla yeniden üretime açıldığını bildiren Celal Yaşar, halen Mutlu işçilerinin ti-

Kongrenin ardından "Kâr arttıkça, kan artıyor"

MUSTAFA TUTUNCUBAŞI

Türk Tabipler Birliği adına İstanbul Tabip Odası tarafından düzenlenen 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi 19-20-21 Ekim tarihleri arasında sürdürüldü. Çalışmalarını tamamladı. Ülkemizde ilk kez yapılan böyle bir kongre hiç kuşkusuz önemli ve olumlu bir başlangıçtı. Patronların ölümlü kârıyla zerre kadar umursamadıkları işçi sağlığı gibi can alıcı bir konu, Türk Tabipler Birliği'nin çabalarıyla üç gün devam eden bir Kongrede görüşülüyor, tartışılıyor ve çözüm olanağı aranıyor.

KÂR ARTTIKÇA KAN ARTIYOR

Bir konferans, üç panel ve 69 tebliğden oluşan kongre çalışmalarını, işçisizimimizin iş sağlığı açısından karşı karşıya olduğumuz tehlikeleri, meslek hastalıklarını ortaya koydu. İş kazaları diye tanımlanan olayların, aslında tamamen patronların en az masrafla çok kâr ilkesi yüzünden ülkemizde yoğun bir halde yaşandığını gözler önüne serdi. Panellerde konuşmacılar "Kâr arttıkça kan da artıyor" dediler. Türkiye'nin iş kazalarında dünya ikincisi olduğu, Avrupa'da ise birinci sırada yer aldığı açıklandı.

İŞÇİ SAĞLIĞI ENSTİTÜSÜ ÖNERİSİ

Kongre'de, bugünkü koşullarda, işçi sağlığı sorununun kesin çözüme kavuşamayacağı vurgulandı. Ancak yine de sorunla ilgili işçi sınıfı yarına yasa düzenlemeleri yapılabileceği, patronların belli ölçülerde de olsa iş güvenliği konusunda tedbirler almaya zorlanabileceği belirtildi. Buna uygun öneriler getirildi. İşçi Sağlığı Enstitüsü kurulması önerisi bunlardan biriydi. Bu kuruluşun yapının güçlü taşıması, iş güvenliği bulun-

KONGRE HERKESE AÇIK OLMALYDI

Her şeyi rağmen 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi, işçilerin yararına atılmış ileriye dönük bir adım oldu. Bu adım atıldığını göre, Türk Tabipler Birliği'nin bu çabası fabrikalarda, madenlerde, tezgah başlarında, izbe atölyelerde yankısı bulacaktır. Çünkü işçi sınıfımız bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde ilerlerken, ekmeğine ve sağlığına kasteden bu köhne düzeni zorlayan böyle girişimlerinde en kararlı destekçi olacak-

1. ULUSAL İŞÇİ SAĞLIĞI KONGRESİ İSTANBUL 1978

Mutlu işçisi Celal Yaşar konuşurken

münün ölümle başbaşa işçileri yaptıklarını kaydedti. Celal Yaşar bugüne kadar Mutlu Akü işçilerinden 7'sinin bu hastalığa yakalandığını, 90 işçinin ise halen Eyyup SSK Hastanesinde tedavi gördüğünü söyledi. Ömer Çimenli gibi Celal Yaşar'ın konuşması da ilgiyle dinlendi. Son tebliğin de sunulmasından sonra Erdal Atabek, yaptığı kısa bir konuşmayla 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresini kapattı.

Kongrenin ardından

mayan işyeri patronlarına müeyyide uygulayacak yetkililere donatılması istendi. Ayrıca işçi sağlığı sorunlarıyla ilgili Bakanlıklarla meslek kuruluşlarının ve sendikaların ortak sorumluluk içinde hareket etmelerinin sağlanması önerildi.

TÜRK-İŞ KATILMADI

1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresiyle ilgili dikkat çeken bazı noktalara da kısaca değinmekte yarar var. Bunların başında Kongreye Türk-İş'in katılmaması geliyor. DİSK'in olduğu yerde kendisinin bulunmaması, bir hatırla tutumunun iki konfederasyon arasında işbirliği yaklaşımının gerçekleştirildiği bir zamana rastlaması ilginçti.

DİĞER BİR KONU DA

Kongre'nin, izlemek isteyen herkese açık olmaması. Delege ya da gözlemci olarak Kongre'ye izleyeceklerin bile 300 lira gibi bir para ödemek zorunda bırakılması, hem geniş işçi kitlelerinin katılımını engelledi, hem de Kongre'nin amaçlarına ters düştü. Oysa, Ömer Çimenli adlı matbaa işçisiyle, Mutlu Akü'den Celal Yaşar'ın Kongre'ye sundukları tebliğler, bu soruna en başta işçilerin sahip çıktığını kanıtıyordu.

Her şeyi rağmen 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi, işçilerin yararına atılmış ileriye dönük bir adım oldu. Bu adım atıldığını göre, Türk Tabipler Birliği'nin bu çabası fabrikalarda, madenlerde, tezgah başlarında, izbe atölyelerde yankısı bulacaktır. Çünkü işçi sınıfımız bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde ilerlerken, ekmeğine ve sağlığına kasteden bu köhne düzeni zorlayan böyle girişimlerinde en kararlı destekçi olacak-

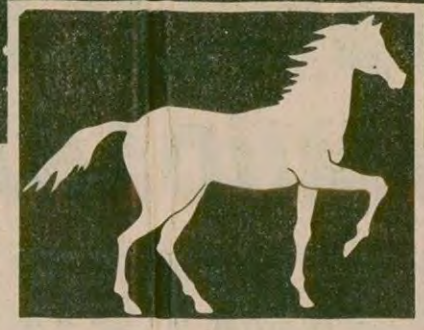
Talat Asal Kongrede İnan'ın konuşma hakkını kısıtlamaya kalkınca delegeler protesto ettiler.

(Fotoğraf: AYDINLIK)

AP 9. KONGRESİNDE İKİNCİ GÜN

İnan'ın konuşma hakkı kısıtlandı

● İnan taraftarları ilk günün üç misli kalabalıkla
● Divan Başkanı Asal, kendisini protesto eden İnan taraftarlarının salondan atılmasını istedi

ANKARA (ÖZEL) AP Büyük Kongresinin ikinci gününde, ilk olarak hesap tetkik raporu okundu. Daha sonra söz alan Genel Başkan Yarımcısı Nuri Bayar, önceki gün okunan Çalışma Raporu ile ilgili eleştirileri cevapladı.

İkinci gün, İnan taraftarlarının ilk günün üç misli kalabalık bir topluluk halinde salonda

yerlerini aldıkları görülüyor. İnan'ın lehinde "İnan Gelecek Kavga Bitecek", "Barış İnan'da" gibi sloganlarla gösterilerde bulundular.

Atılan bu sloganlara Demirel taraftarlarının müdahalesi üzerine salondaki hava gerginleşti. Bir Demirel yanlısı mikrofonu ele geçirecek Demirel lehinde slogan attırmak istediye de, bu girişimi

İnancılar tarafından çabucak önledi. Demirel'i destekleyenlerin büyük bir hırçınlık içinde oldukları, bu arada İnancılar resimlerini çeken gazetecilere "O resimler sizi kurtarmaz" diye satıldıkları görüldü.

İNAN'IN İTİRAZI

Kongrenin ikinci gününde, AP Genel Başkan adaylarından Kâman İnan, Divanın usulsüzlük yaptığını belirterek söz

istedi. İnan yaptığı konuşmada "Kongrenin son gününde Divan bana saat 10.00 ila 11.00 arasında konuşma sırası verdi. Bu sırada salonun elektrikleri kesilmiş olacak ve tüzük hükümlerine göre dinleyiciler salonda bulunamayacaklar. Buna da eşitlik denemek 1978'in Türkiye'sinde bu eşitsizliğe AP'nin demokrasiye katkısı diyeceğiz. Buradaki tutum-

lar Kongrenin medeni ruhuna aykırıdır. Bir başkan adayı çıkacak burada 2,5 saat konuşacak, başka bir adaya dinleyicilerin bulunmadığı, elektriklerin kesik olduğu saatte söz verilecek. Ben bu tutumu demokrasinin bağdaştırmıyorum. Sayın Başkan bu tutumundan dolayı kınıyorum" dedi.

Divan Başkanı Talat Asal İnan'ın itirazına cevaben kendisini bir hukuk adamı olduğunu söyleyerek uygulamada bir usulsüzlük olmadığını iddia etti. Asal Demirel'in 2,5 değil 10,5 saat konuşma hakkına sahip olduğunu söyleyerek "Nasıl olur da kendileri de Genel Başkan olursa bu hakka Sayın İnan da sahip olur" şeklinde konuştu.

Talat Asal'ın bu konuşmaları üzerine salondaki "Satılmış Başkan" sloganlarının yükselmesi üzerine "Bana karşı bu tavırda bulunamaz benî tanımlıyorlar. Ben silahların gölgesinde savunma yapmış biriyim" diyerek sloganları atanların salondan çıkarılması için oylama yaptı. Asal'ın görevlere salonun boşaltılmasını emretmesine rağmen, herhangi bir girişimde bulunulmaması dikkat çekti.

Kongre daha sonra eleştirilerin cevaplandırılması, 12 komisyon raporu ve tüzükte 50 maddenin değiştirilmesi için verilen takdirlere görüşlere devam etti.

Kongre devam ederken salonda zaman zaman Demirel ve İnan taraftarları arasında kavga çıktı. Bu arada fotoğraf çekerek görev yapmak olan Yaşar Uçar Murat Kılıçarı, Mehmet Ünlü ve TRT ekibinden Erhan San ve Özdemir Keleşek salondan Demirel taraftarlarının saldırmaya uğradı. TRT ekibi saldırıya protesto etmek için salonu terk ederken yine Demirel taraftarlarına yuhlandı.

Gündemde bir değişiklik yapılmazsa İnan'ın ancak Kongrenin son günü oylama yapılmadan önce konuşabileceği bildirildi.

GENEL BAŞKANLIK SÜRESİNİN KISALTILMASI İSTENDİ

Öte yandan AP'nin ilk kurucularından ve Temsilci Meclisi üyesi olan Mehmet Yorgancıoğlu Tüzük Değiştirme Komisyonu'na bir önerge vererek Parti Tüzüğü'nde bir değişiklik yapıp AP'de Genel Başkanlık süresini 3 dönemle sınırlamasını istedi. Buna göre 2 yılda bir seçilen Genel Başkan 6 yıldan fazla görev yapamazsa öneriliyor.

İL BAŞKANLARI GENEL İDARE KURULU LİSTESİNİ HAZIRLADILAR

AP Genel İdare Kuruluna seçilecek Genel İdare Kurulu listesinin il başkanlarıca oluşturulduğu bildirildi. Demirel Merkez muhalefet edenler, listenin il istediği doğrultusunda hazırlanmış ileri sürdüler.

Öte yandan İl Başkanları Genel İdare Kurulu için liste hazırladılar. Demirel ile ortak sürdüren bu çalışmada sonuna Genel İdare Kurulunda en az yüzde 50 isim değişikliği olacağı bildirildi. Kesin liste tespitinin kongre aşaması saptanması beklenirken, İl Başkanlarının tespit ettiği liste de Demirel'in yapacağı eklemeler ve çıkartmalar sonucu bu değişikliğin parti yönetiminde aleyhine olarak eskisinden farklı bir duruma yol açmayacağı görüldü.

Kâman İnan ise kendi listesinin hazırlık çalışmalarını sürdürüyor.

İNAN SALONDAN AYRILDI

Tüzük değişikliği üzerindeki çalışmalar tamamlandıktan sonra AP Genel Başkan adaylarından Kâman İnan taraftarlarıyla birlikte salondan ayrıldı. Salondaki tartışmalar ve tartışmaların devam etmesi nedeniyle Demirel lehinde gösteriler yapıldı. Salonda bulunan Demirel lehinde gösteriler yapıldı. Bu arada divan dinleyicileri sık sık uyararak salonun boşal-

Talat Asal İnan'a elektriklerin kesildiği saatler için konuşma hakkı verdi

YORUM

Bir zamanlar kartaldı

OSMAN NURİ BÜYÜK

AP 9. Büyük Kongresinin sonuna geldik. İlçe ve il kongrelerinde başlayan yoğun kulis Genel Kurulda zirveye ulaştı. Kongrede gözlenen canlı kalabalık AP geçmişinde rastlanmamış bir durum olarak nitelendirilirken, AP'li delegeler de bugüne kadar alışık olmadıkları bir hava içerisinde Genel Kurul çalışmalarını sürdürüyor. Geçmişte Genel Kurul denince Ankara'da geçirilecek birkaç güzel gün, bunun yanında kongre salonunda parti ileri gelenlerinin malum konuşmaları ve yöneticilerin alyayı pullamaları, buna karşı yürekteki alkışlar ve "Padışahım çok yaşa" lar aklı gelirdi. Herkes sonunda ekip başının önceden ölcüp biçtiği listeyi sandığı atarak partisi ve ülkesine karşı yapmak zorunda olduğu bu yüce görevi yerine getirdikten sonra huzur içinde mecliste dinlenirdi.

Daha Kongrenin ilk günü yıllardır partide Genel Başkanlık, neredeyse bir o kadar da ilkeye Başkanlık yapan, "Muhteşem Süleyman"ın gözünü içine baka baka mahiyeti hakkında söylenen cümleler sözler ve hele bununla yetinmeyip kokoca Genel Başkanın karşısına geçip "Başbakan İnan" diye tempo tutmaları ilgililerce "fevkalade elem verici bir durum" olarak değerlendiriliyor. Yetkililer bu konuda şunları söylüyor:

"Ortalıkta sık sık kullanılan gençleşme, kan değişimi, yenilik sözleri neyse. Haydi yenilik dediniz 67 vilayetin 45'inde yöneticileri de değiştirdiniz. Artık güzel güzel yeni kongreyi yapmak durumunda hala yenilik türküsü söyleyip milletten rahatsız bozmaya ki min hakkı var canım? Eğer bir yenilik lazımsa bu partinin kokoca Genel Başkanı vardır.

Ne lazımsa yapılır. Partinin yöneticileri, başkan dururken yenilik yapmak size mi düşmüştür? Parti sahipliği değildir. AP bugün de kurulumda değildir. AP bir müessesedir. Artık yenilik türkülerini eskimiştir. Eskimiş laflara itibar etmenin zamanı geçmiştir. AP'nin zamanı geçmiş şeylerle yenilenmesi mümkün değildir."

Bu sözlerin Genel Kurul delegelerinin isteklerini karşılamaya yetmemesi üzerine, Parti yönetimi "yeni" bir yöntem geliştirerek Genel İdare Kurulunda bazı "isimlerin" yenilenmesini kabul etti. Parti yönetiminin bu yeni kararı Genel İdare Kuruluna girmeye hesaplanan bazı "yeni isimlerce" sevinçle karşılanırken, yenilik isteyen delegelerde de "Demirel ile ortak bir yenilik" yapma fikrinin yaygınlaşmasına yol açtı. Delegeler Genel İdare Kuruluna sokmayı düşündükleri adaylar üzerinde tartışıyorlar. Demirel de kendi kontenjanına alacağı "yeni isimler" üzerinde çalışıyor. Bu "yeni" isimlerin başında İstanbul Sıkıyönetim Komutanı emekli orgeneral Faik Türü'nün bulunması, Kongre sonrası delegelerin eski zihniyetin yeni isimler altında nasıl sürdüğü ve Demirel ile aynı ipte yürümenin doğuracağı sonucu kendi deneyileye görmesine yol açacak bir gelişmeyi şimdi den ortaya koyuyor. Artık çember daraldı. MHP'li basının "Demirel" feryadı ile Türü'nün AP'ye vereceği koz ve Demirel'in kendi delegesine atacağı son kazık bu gerçeği değiştirmez.

AP'li delegelerin baskısından kurda sınırlar kurulmaya çalışılan Demirel, olsa olsa kurdu çemberine girer. Bu parti için muhalefet artıracak gibi, koca gövdesiyle girdiği çemberde kurdu da kendisinin de daha çok sıkışmasına yarar.

İşte Barajlar Kralı Muhteşem Süleyman'ın parti içinde ördüğü barajlardan sonuncusu da bu. Sızan sulara ve çatlaklara bakan artık onun için "Siyasi hayatının faizini yaşıyor" demekten kendini alamıyor.

Adalet Partisi Hükümetinin MHP hakkında 1970'de hazırladığı dosya

Dosyadaki "Turancılar"ın isimleri ve geçmişleri

4

AP Hükümeti, Türkeş'i "Turancı" olarak nitelemişti

● "Türkeş 1964 yılında turancı olarak bilinen şahıslarla temaslarda bulunmuş ve 1965'de CKMP' ve Genel Müfettiş olarak girmiş 1967 yılında Genel Başkan seçilmiştir"

HABER MERKEZİ AP hakkında 1970 yılında Demirel'in hazırladığı dosyada faşistlerin "Türk milliyetçiliği maskesi altında" sürdürdükleri faaliyetler açıklandıktan sonra faaliyet gösteren "Turancıların" listesini de veriliyor. Bu listenin birinci ismi Türkeş. Türkeş'in geçmişi hakkında bilgi veriliyor. Dosyanın bu bölümü "Faal Turancılar Hakkında Biyografik Bilgi" başlığıyla taşıyor. Dosyada yer alan "Turancılar" ve haklarındaki bilgiler şunlar:

Adı ve Soyadı: ALPASLAN TURKEŞ
Baba Adı: Hamdi
Doğum Yeri ve Tarihi: Kibris - Lefkoşe 1332
Mesleği: Emekli Albay ve MHP Genel Başkanı
İkametgahı: Gaziosmanpaşa mah. Kader Sok. No 3/3

Hakkında Bilinen

İlk ve Orta tahsilini Kibris Lefkoşede yapmış, 1933 yılında Türkiye'ye gelerek Kuleli Askeri Lisesine girmiştir. 1938 yılında Harp Okulundan mezun olmuştur. Harp Okulu 2. sınıf öğrencisi iken Nihal Atsız ile tanışarak muhabere etmeye başlamıştır.

4.4.1944 tarihinde bazı Türkçülere yazdığı mektuplarda Nihal Atsız'ı methetmiş, Atsız'la aynı fikirde olduğunu, bütün Türklerin bir millet ve bir devlet halinde aynı bayrak altında toplanmaları gerektiğini ifade etmiştir. Bu mektupları sebebiyle Nihal Atsız ve diğer Turancılarla birlikte tevkif edilmiş, İstanbul sıkıyönetim 1. sayılı askeri mahkemesince 9 ay 10 gün hapse mahkum edilmiş, daha sonra temyiz neticesi 2 sayılı askeri mahkemece beraatına karar verilmiştir.

27 Mayıs 1960 inkılabında Milli Birlik Komitesi üyesi ve kurmay albay olarak görev almıştır. 13 Kasım 1963 günü diğer 13 komite üyesiyle birlikte bütün yetkileri alarak müşavir sıfatıyla Yeni Delhiye gönderilmiştir. 1963 yılında tekrar Türkiye'ye dönmüştür.

20-21 Mayıs olaylarına ismi karıştığından tevkif edilmiş ve Ankara Sıkıyönetim Askeri mahkemesince yapılan duruşmasından sonra beraat etmiştir.

1964 yılında yurdun çeşitli bölgelerini gezerek Turancı olarak tanınan şahıslarla temaslarda bulunmuş ve 1965 Nisan ayında daha önce kurulmuş bulunan CKMP'ye girmiştir. Müfettiş olarak girmiş 1967 yılında partinin genel kurul toplantısında genel başkanlığa seçilmiş ve halen Adana Milletvekili, yeni isimle MHP genel başkanıdır.

Adı ve Soyadı: HUSEYİN NİHAL ATSI

Baba Adı: Mehmet Nail
Doğum Yeri ve Tarihi: İstanbul 1905
Mesleği: Emekli Lise Öğretmeni-Yazar

Adresi: Kartal Maltepesi Feyzullah Cad. No: 9 İst.

Hakkında Bilinen:

Askeri Tıbbiyede iken kendisinde ırkçılık - Turancılık şuurunu uyanmaya başlamış ve bu şuurunu arkadaşları arasında yaymaya çalışırken aralarında kavga çıkmış 3. sınıfta iken Türk olarak kabul etmediği bir subay arkadaşına ile kavga etmesi neticesi bu okuldan atılmıştır. O sıralarda Dr. Rıza Nur'un Türk tarihi isimli kitabını okumasıyla Türkçülük duyguları daha da kuvvetlenmiş ve bu konuda Türkiye'yi mecmuasında makaleler yazmaya başlamıştır.

1930 yılında Darülfünun'un yüksek Muallimkısmandan mezun olarak Türkiye Enstitüsüne Asistan olmuştur. 1931 yılında da Atsız mecmuasını çıkarmaya başlamış, ancak bu mecmuanın 17. sayısında çıkan bir yazıdan dolayı İstanbul'dan Edirne'ye

tayini çıkmıştır. Edirne'de Orkun ismiyle bir mecmua çıkarmaya başlamış, bu mecmua da Turancılık neşriyatından dolayı 1934 yılında bakanlar kurulu kararıyla kapatılmıştır.

1944 yılından itibaren Orkun mecmuasını tekrar çıkarmaya başlamış ve mecmua da Turancılık zirveye ulaşmış, mektuplar yayımlanmıştır. Bu mektuplarda Sebahattin Ali'ye hakaret edildiğinden bu şahıs tarafından aleyhine dava açılmış, duruşması esnasında ceryan eden olaylar sebebiyle evinde ve üzerinde yapılan arama neticesi Turancılık faaliyetine dair birçok gizli vesika ele geçirilmiş, tevkif edilerek askeri sıkıyönetim mahkemesine verilmiş, mahkemece 4 yıl 3 ay hapse mahkum edilmiş de temyiz neticesi daha sonra beraat etmiştir.

27 Mayıs 1960 inkılabından sonra Turancılık faaliyetinin Türkiye'de öncülüğünü yapmış, Turancı ve milliyetçi dergilerle birlikte yazılarıyla bu ceryanı propaganda etmiş ve Türkçüler Derneği isminde bir dernek kurmuştur. Turancılar tarafından lider olarak tanınmaktadır.

Adı ve Soyadı: NECDET SANCAR
Baba Adı: Mehmet Nail
Doğum Yeri ve Tarihi: İstanbul 1926
Mesleği: Lise Öğretmeni
Adresi:

Hakkında Bilinenler:

Nihal Atsız'ın kardeşidir, 1944 yılında Teşkilatı Esasiye kanunu ile milli hisleri sarsmaya, zayıflatmaya, hükümeti devirmeye matuf gizli bir cemiyet kurmak, milli menfaatlere muhalif hareketlerde bulunmak, hükümetin ve Büyük Millet Meclisinin manevi şahsiyetini tahkir suçlarından sanık Nihal Atsız ile ilgili görüldüğünden tevkif edilerek sıkıyönetim mahkemesine verilmiştir. 29.3.1945 günü 1 nolu sıkıyönetim mahkemesi tarafından 1 sene 2 ay hapse ve 22 lira mahkeme masrafına mahkum edilmesine rağmen, temyiz neticesi daha sonra 2 numaralı sıkıyönetim mahkemesince hükümlülük kararının bozulmasına ve beraatına karar verilmiştir.

Türkçüler Derneği ve Türkiye Milliyetçiler Derneğinde idareci, başkan olarak görevler yapmıştır. Türkçü - Turancı gaye güden birçok dergide makaleler yazarak bu ceryanı propaganda etmiştir. Türk Sazı adlı edebi bir dergi çıkarmıştır.

Ankara'daki Türkçülerin lideri durumundadır. Büyük illerde Lise Edebiyat öğretmenliği yapmıştır. Ankara Gazi Lisesi, Atatürk Lisesi, Polis Koleji bunların başında gelmektedir. Milli Kütüphanede görevli iken görgü ve bilgisini artırmak üzere bir sene müddette İngiltere'ye gönderilmiştir. Yurt içinde ve dışındaki Türkçü Turancı kuruluş ve şahıslarla irtibatı halen devam etmektedir.

Türkeş'in CKMP'ye girmesinden sonra kendisine bağlı gençleri bu partiyi desteklemeleri için talimatlandırmıştır. Adı ve Soyadı: EMİN BILGIÇ
Baba Adı: Sadık
Doğum Yeri ve Tarihi: Şarkıkaraağaç 1932

Mesleği: Prof.
Adresi:

Hakkında Bilinen:

1958 yılında Ankara Türkocasının yayın organı olan Türk Yurdu ismiyle derginin yazı işleri müdürlüğünü yapmıştır. Necdet Sancar, Nihal Atsız gibi Türkçülerle devamı teması bulunmaktadır. Türkocagında düzenlediği seri konferansların birçoğunda Türkçülük, Dış Türkler, Esir Türklerle yapılan meşalim konularında konuşmalar yapmıştır.

1967 yılında on günlük süre ile konferanslar vermek üzere İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Afif Erzen ile birlikte Bulgaristan'a gitmiştir. Turancılık ülkesinin gerçekleştirilmesi için faaliyet gösterenlerdendir."

YARIN: Diğer isimler ve hüküm

GERCEĞİN İŞTİGİNDA

Yine 8 milyon üzerine

Doğan Yurdakul

MİT ajanı Nejdet Küçüktaşkner ve 8 milyon lira olayı ile ilgili yeni gelişmeler var. Küçüktaşkner gidip Emekli Sandığından bir belge almış. MİT tarafından kendi adına sadece 1617 lira yatırıldığı gösteren bir belge. Bu belgeyi Tercüman yazarı Ahmet Kabaklı'ya vermiş. Kabaklı da Aydın'la saldıracak bir fırsat yakaladığı umuduna kapılarak belgeye sarılmış. "İftiracıları teşhir ediyorum" diye bir de yazı döşemiş. Aslında 8 milyonun esrarını daha da artırmaktan başka birşey yaptığı yok. Olayı bir daha özetleyelim:

MİT, Emekli Sandığına yazdığı bir yazıyla Nejdet Küçüktaşkner'e fiili hizmet zammı tahakkuk ettirilmesini, bunun da 15 Nisan 1977 tarihinde gönderilen 8 milyon 49 bin liralık çek içinde yapılmasını istemişti. MİT'in yazısında bu fiili hizmet zammının ne kadar tuttuğu belirtilmemişti.

Daha sonra 8 milyon 49 bin liranın 42 bin lirasının 19 MİT mensubuna fiili hizmet zammı olarak öndüğünün belgesini yayımladık. Bu kişiler arasında Nejdet Küçüktaşkner'in adı yazılı değildi. Paranın ancak 42 bin lirası belgelendi. Geri kalan 8 milyon 7 bin lirasının hesabı "sır" olmuştur. Nejdet Küçüktaşkner'in fiili hizmet zammının ne kadar olduğu da belli değildi.

Yayımladığımız belgeler üzerine uzun süre açıklama yapılmadı. Emekli Sandığı yetkilileri de ısrarımıza rağmen konuşmaktan kaçındılar.

Neden sonra bir MİT yetkilisi, Yankı dergisine konuyla ilgili açıklama yaptı. Adı verilmeyen yetkilinin söylediğine göre, MİT personelinin emeklilik kesintileri olan bu para, Emekli Sandığına yatırılması için Nejdet Küçüktaşkner'e teslim edilmişti. MİT yetkilisinin söyledikleri, işi aydınlatacağına, daha beter karıştırdı.

Şimdi Ahmet Kabaklı, 8 milyon 49 bin liranın 1617 lirasının Nejdet Küçüktaşkner'e fiili hizmet zammı olarak tahakkuk ettirildiğini iddia ediyor. Bu iddianın doğru olduğunu kabul etmek bile, daha önce fiili hizmet zammı ödendiği belgelenen 19 kişiye Küçüktaşkner'inkini de ekleyince paranın ancak 44 bin lira yakın bir kısmı aydınlanıyor. 8 milyon 5 bin lirası yine karanlıktadır.

Ayrıca, Kabaklı'nın iddiası ortaya yeni sorular çıkarıyor. Bizim belgesini yayımladığımız 19 kişinin fiili hizmet zamları hep aynı süre ile, 1977 yılındaki 1 ay 7 günlük bir hizmetle ilgili olarak gerçekleşmiş. Bir tek Küçüktaşkner'inki 1972-73 yıllarından kalma. Diğer 19 MİT'çinin hemen o yılki fiili hizmet zamları ödenmekteyken, Küçüktaşkner'in 5 yıl önce sine ait fiili hizmet zammının ödenmesi MİT'in aklına birdenbire nereden geliyor?

Fiili hizmet zammı 1972 yılında başlamış bir uygulamadır. Küçüktaşkner de o yıllarda MİT'e çalışıyor. Küçüktaşkner'in hizmetleri acaba neden o yıllarda fiili hizmet zammı görmüyor da MİT'ten ayrıldıktan 4 yıl sonra aklı geliyor? 1972-73 yılları arasında fiili hizmet zamları toplamı olarak MİT'in Emekli Sandığına yatırdığı para 4 milyon lira. 1977'nin 15 Nisanında bir çırpıda yatırıldığı ise 8 milyon. Nasıl oluyor da dört yılda yatırılan paranın tam iki misli, hem de 1 Mayıs'tan 15 gün önce yatırılıyor?

MİT neden 1973'de ayrılmış birine 1977'de bu kadar parayı teslim edip, "götür şu parayı Emekli Sandığına yatır" diyor? Küçüktaşkner bu parayı Emekli Sandığına yatırmış mıdır, yatırmamış mıdır?

Kabaklı'nın fotokopisini yayımladığı belgenin sonunda, Emekli Sandığı Küçüktaşkner'e hitaben şöyle bir şey söylüyor:

"Dilekçenizde bunun dışında bahsedilen diğer hususların, kurumunuzdan öğrenilmesi gerektiğine bilgi edinilmesini, rica ederim."

Demek Nejdet Küçüktaşkner, Emekli Sandığından öyle bir şeyler sormuş ki, Genel Müdür, bu konuları girin kurumunuzdan, yani MİT'den öğrenin diyor. Acaba Ahmet Kabaklı, Küçüktaşkner'in dilekçesinde bahsedilen "bu hususların" neler olduğunu da açıklayabilir mi?

Görüldüğü gibi, 8 milyonun hikayesi öyle "Küçüktaşkner 8 milyon almış, sadece 1617 lira aldı" demekle atılmadan kalkılabilecek gibi basit bir iş değil. 8 milyonun hesabını kimse vermiyor, herkes topu birbirine atıyor. MİT yetkilileri "biz parayı Küçüktaşkner'e teslim ettik" diyorlar. Küçüktaşkner ise "bunun 1617 lirası benim adma yatırıldı, gerisine karışmam" diyor. Bay Kabaklı her nedense bu işlele de kadar yakından ilgilendiğine göre, yapacağı en iyi şey, 8 milyon liranın hesabını ortaya çıkarmaktır.

Ahmet Kabaklı "feci ve haysiyetsiz iftiralarından birisinin iflâğını bugün pazara çıkarıyorum" diye işkencileri korumaya çalışırken, kendi kendisinin iflâğını pazara çıkarıyor.

Biz, Nejdet Küçüktaşkner'in 12 Mart döneminde işkencilik yapmış bir MİT ajanı olduğunu kanıtladık. Bunu bizzat kendisi gazeteminzine sahine ve Avukatına itiraf etti. İtirafı da gazetemizde yayımlandı. İşkence yaptığı kişiler de tanıklık ediyorlar. Baro'dan atılmasından da, itirazının Barolar Birliği tarafından reddedilmesinden de sebebi budur. Hem MİT ajanlığı ve işkencilik, hem de avukatlık yaparak Baro'yu kandırmağa çalışmıştır. Haysiyetsizlik de, iftiracılar da, yalanlar söyleyerek bütün bunları başka türlü göstermeye çalışan Ahmet Kabaklı'nın kendine yapışık kalmıştır.

tilmasını istediği ve rahat çalışmalarının sağlanmasını istediği görüldü.

İzmirli delegeler Genel İdare Kurulu için aday tespit etti. Kendi aralarında yaptıkları oylama sonucu İzmir milletvekillerinden Cemal Terzioğlu, Ali Naili Erdem, 29. Erzurum 26. ay olarak 6 aday arasında Genel İdare Kurulu adaylığını kazandı.

13 SENATOR AP'NİN TUM GRUPLARI İLA TBMM'DEN

ÇEKİLMESİNİ İSTEDİ

Aralarında MHP ile işbirliğinden yana olan Vefa Poyraz ve Ömer Naci Bozkurt'un da bulunduğu AP'li 13 senator, dün 9. Büyük Kongre Divan Başkanlığına bir önerge vererek, hükümeti verilecek bir mehil sonunda "Adalet Partisinin bütün grupları ile Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisinden çekilmesini ve şartlarını tayin için de Genel İdare Kuruluna yetki verilmesini" istedi.

TÜRKİŞ'İN DEVLET DERGİSİ ORDUYU MÜDAHALEYE ÇAĞIRIYOR

MHP'nin aylık yayın organı "Devlet" dergisinin, Ekim 1978 tarihli sayısında "İktidar Ne Yapmak İstiyor?" başlıklı bir yazı yer alıyor. Türkiye faşistleri Aydınlık'ın Kontrgerillaya karşı yürüttüğü kampanyadan telaşa kapılmışlar. Bir yandan tehditler savururken, bir yandan da amaçlarını itiraf ediyorlar.

"Devlet" şöyle yazıyor:

"İktidar şimdi de, bölücülük ve komünizmin konusunda hassas olduğu bilinen Ordumuzun ve MİT'in yıpratılışı kampanyasına seyirci kalmak ve el altında turnak sürmek suretiyle yeni bir gâfet örneğini vermektedir

"Bu oyunlar çok görülmüştür. Ordumuzun şuurlu ve muhkem bunyesinin bu-

na imkan vermeyeceğini umarız. Bir günlük gazete aylardır planlı bir kampanya yürütüyor; komutanlar kanlı katil olarak isim isim yazılıyor; hükümeti devirmek istediği iddia edilen MİT ve Ordu mensupları en ağır suçlarla liste sıralanıyor. Hiçbir ses, cevap ve tahkikat yok. Gazete hakkında alınan bir tedbir yok, engelleme yok. Yetkililer susuyor. Her bir iddia dinamit gibi, patlarsa yer yerinden oynar; ama yer yerinden oynamıyor. Ve iktidar da, sanki, basın aracılığı ile yıpratılacak isimlerin olgunlaşmış bir meyve gibi düşeceği tasfiye edileceği ortamı bekliyor. Ordu bunların cevaplandırılması ve kem ağzlarının susturulması görevinin iktidarda olduğunu düşünebilir. İktidar ısrarla susu-

yor ve sanılır ki, gizli gizli haz duyuyor. "Ordu ve MİT üzerinde girilen bu hesaplı oyun karşısında iktidar yetkililerinin sükutu az çok anlaşılmalıdır. Anlaşılma-yan, Ordu yetkililerinin ve özellikle sayın Genelkurmay Başkanımızın sükutudur. Bu devlet yıkıcılarına, hiç olmazsa eski Genelkurmay Başkanı Sayın Semih Sancar'ın Halil Tunç'a haddini bildirdiği gibi bir yürek soğutucu çıkışla cevap vermek de mi mahzurlu görülmüştür.

"İnanıyoruz ki Ordu, itibarını sokak eşkiyasına yıpratmak değildir. Ve gene ümit ediyoruz ki, bu sorumsuz neşriyat, beyan gidiş ve gayretlere dur diyecek ve millet güvenine mazhar kalmış en son milli müessese olduğunu gösterecektir."

Alman emperyalizminin yükseldiği tespiti kime ait ?

Kıvılcımlı mütterinin bir kısmının toplandığı revizyonist bir tekke olan Vatan Partisi'nin aylık yayın organı "Kıvılcım"ın Eylül-Ekim 1978 tarihli 2. sayısında "Alman Emperyalizminin Yükselişi ve Türkiye" başlıklı taşıyan bir yazı yer alıyor. Dergi, Alman emperyalizminin yükselen emperyalist olduğu tesbitinin ilk önce kendileri tarafından yapıldığını ilan ediyor. Böylece, bu "tesbiti" daha önce ileri süren AEP oportünistleri ve onların takipçisi "Halkın Birliği" türünden revizyonist tekkeciğin Kıvılcımlı revizyonistlerin yanında yaya kaldıklarını öğretiyoruz! Söz konusu yazıda şunlar söyleniyor:

"İkinci Emperyalist Evren Savaşı sonrasında Amerikan Emperyalizminin nasıl dünyaya jandarması keşildiği, Dolar'ın egemenliği, askeri müdahaleler vs. gerek Dünya'da, gerek Türkiye'de en geniş kitlelerce eni-konu bilinir."

"Savaş sonrasında ABD dünyanın en büyük ekonomik ve askeri gücü idi. Bu-

gün ekonomi temelinde mutlak rakamlarla hâlâ en büyük gibi gözükse de, oranlı rakamların açığa gösterdiği gibi, Kapitalist Dünya'da liderliği çoktan Alman ve Japon emperyalizmine devretti bile. İçinde bulunduğumuz yıllar:Ekonomi temelindeki bu yer değişiminin politik ve askeri düzenlenmesinin yapıldığı yıllardır.

"Emperyalist güçler arasındaki bu yer değişimi ve bu değişimin Türkiye'deki devrimci savaşın önüne koyduğu özel görevler henüz yeterince kavranmış değildir. Ve artık, belli bir noktadan sonra, sırf Amerikan Emperyalizmi'ne karşı yürütülen kampanyalar Alman Emperyalizmi'nin tehlikesini gizleyen sis perdesi olmaya başlamıştır."

"Mitinglerde, devrimci gençlerin hâlâ 'Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi!' şiarını attıkları; ilerici yazarların Ambargo dolayısıyla Amerika'yı lanetleyen Almanya'nın girişine hiç ses çıkmamaları, hatta memnun bir tavır takınmaları

göz önüne getirilsin. (...) O zaman, sırf Amerikan Emperyalizmi'ni hedef gösteren parolaların giderek nasıl kendi zıttına döndüğü ve emperyalist çıkarlara hizmet eder hale geldiği belki daha iyi kavranabilir."

"Türkiye'de Emperyalist güçler arasında ortaya çıkan değişikliklere ve bu değişikliği ortaya çıkardığı görevlere dikkat çekken tek parti: Vatan Partisi'dir. ... "Kararların (V.P.'nin kararları kasteditir) bu bölümünde, Emperyalistler arası çelişkilerin artışı; Alman ve Japon Emperyalistlerinin giderek ABD'nin yerini aldığı; Çin tarafından geliştirilen 'Üç Dünya Teorisi'nin Alman ve Japon emperyalizminin hedefleriyle kesin bir uyum gösterdiği; Ambargo ile birlikte Amerikan boşluğunu Almanın doldurduğu; Faşist ve Maoist hareketlerin Alman emperyalizminin çıkarlarıyla uyum halinde olduğu gibi bir seri tebliğler yapılmakta ve bu tebliğlerden de sonuçlar çıkarılmaktadır."

Bir ibret belgesi

Halkın Kurtuluş dergisinin 16 Ekim 1978 tarihli 131. sayısında AEP Merkez Ko-

mitesi üyesi Fikret Şehin'in "Modern Revizyonizmin Bütün A- kımlarına Karşı Müca-

AYDINLIK YAYINLARI

KOMÜNİST İNTERNASYONAL BELGELERİNDE TÜRKİYE DİZİSİ

BOĞAZLAR MESELESİ LOZAN VE MONTRÖ

123 Sayfa 10 Lira

BÜTÜN KİTAPÇILARDA

Genel Dağıtım: TÜRK-DA

Cağaloğlu, Hamam Sok. No: 4 İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

2. BASKI

DOĞU PERİNÇEK

Doğru Eylem Nedir?

12,5 Lira

Genel Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam sok. No: 4 Cağaloğlu İSTANBUL

AYDINLIK YAYINLARI

DOĞU PERİNÇEK

Kıvılcımlı'nın Burjuva Devlet ve Ordu Teorinin Eleştirisi

SELÇUKLU VE OSMANLI FEODALİTESİNİN DOĞUŞU ÜZERİNE BİR İNCELEME

Osmanlı devleti göçebe gelenekleri ezilerek kuruldu / H. Kıvılcımlı'nın Osmanlılar- da sınıfların devlet ve ordu teorisi / Kandaş örgütlenmeden askeri demokrasinin / Osmanlı devletinin doğuşu: Göçebe demokrasinin sonu / Feodal dışkiler kabili- savasçılığını mezarını kazdı / Sipahi 'millet fedaisi' mi? / Osmanlı devletinin ku- rulusunda sınıflar ortadan kalkmadı / Sosyal barış değil sınıf savaşı / Osmanlı devleti: Feodalitenin baskı aracı / Osmanlı ordusu: Feodalitenin baskı gücü / Or- dunun roli ve anlamı.

5 Lira

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretiminin Yükselişi ve Çöküşü -

Ceviri: Fatmagül Berktaş

152 Sayfa 25 Lira

Dağıtım: TÜRK-DA

Hamam Sok. 4, Cağaloğlu-İstanbul

AYDINLIK YAYINLARI

George Thomson

KAPİTALİZM VE SONRASI

- Meta Üretimin

Tekirdağ MHP il binası önünde bir işçi öldürüldü

● İstanbul Kartal'da bir erkek cesedi bulundu ● İstanbul'da üç gencin kurşuna dizilmesi ile ilgili olarak Gaziantep Ülkü Ocakları Başkanı aranıyor

HABER MERKEZİ
Tekirdağ Şarap Fabrikası'ndaki işçilerin evine gelen Recep Selçuk önceki gün saat 03.00 sıralarında MHP il binası önünden geçerken faşistler tarafından vurularak öldürülmüş olarak bulunmuş ve henüz kimliği belirlenemeyen cesedin Adli Tıpba kaldırıldığı bildirildi.

İSTANBUL'DA

Kartal - Nizamiye Plajı yakınında tren hattı kenarında atılmış 18 yaşındaki bir erkek cesedi bulundu. Sert bir cisim çeşitli yerlerine vurularak öldürülmüş olarak bulunmuş ve henüz kimliği belirlenemeyen cesedin Adli Tıpba kaldırıldığı bildirildi.

GAZİANTEP'TE

Bir süre önce Taksim - Sarıyer otobüsünden üç öğrenciyi silah zoruyla kaçıran daha sonra kurşunla öldürülen bir öğrenci, Gaziantep Ülkü Ocakları Başkanı Mica Aboşuğ'un polis tarafından arandığı öğrenildi.

Gaziantep Ülkü Ocakları Başkanı Aboşuğ'un, yine üç kişiyi kurşunla öldürülen Gengiz Ayhan adındaki faşistin çok yakın arkadaş olduğu ve bir süre aynı evde kaldıkları saptandı.

Komandolar ısgal altında tuttukları Aydınlar'da Mavi belerlerin

gözeri önünde terör estirmeye devam ediyorlar. Önceki akşam saat 19.30 sıralarında komandolar Birsun Gökçaya adlı bir genci Aydınlar'da öldürdüler. Birsun Gökçaya ateş eden komandolar daha sonra da Hasköy'de bir bekçiye ateş ettiler. Aydınlar'daki komando saldırılarına mavi belerlerin seyirci kaldıkları bildiriliyor.

● Önceki gün Aktepe'de 15-20 kişilik komando grubu evrimci ve yurtseverlerin oturduğu bölgeye saldırılar. Saldırıyı gören yurttaşların haber vermesi üzerine polis olay yerine geldi. Polis önünde halka ateş açan komandolar kaçarken ellerindeki silahlarını çevredeki evlerin bahçelerine attılar. Bildirildiğine göre bahçeye 56 adet silah atılmış olmasına rağmen polis ancak bir silah bulabilirdi.

Polis saldırılarından Naim Ayaz, Hasan Erhan, Muammer İskik, Mesut Mete, Ümit Alemdar, Ali Alemdar, Satılmış Tayfun, Cemal Tanrıkuluoğlu, Osman Gültekin, Mehmet Özkan ve Ayhan Erdem adlı şahısları yakalamak için çalışmaya başladı. Ancak saldırılarından bir kısmı daha sonra serbest bırakıldı.

Saldırıya protesto eden halk Aktepe'de UGD binasının olduğu yere kadar yürüyerek faşistlerden hesap sorulmasını istedi.

ADANA'DA

Geçtiğimiz Perşembe günü Adana'nın Kadiri ilçesinde bir kişinin öldü.

18.30 KUM KUM (Tek Gözli Canavar)

19.00 AVRUPA ÇOCUK SENLİĞİ

Programda Türkiye ekibinin de katıldığı Avrupa Çocuk Senliği'nden görüntüler yer alıyor.

19.30 KÜÇÜKLER BÜYÜK

Program dizisinin "Çözüm Yolu Yalan" adlı bölümü yayınlanacak. Çocukların yalan söyleme nedenleri ve etkileri sergilenen. Yapım: Feza Sezer.

20.00 BERABER VE SOLO ŞARKILAR

İzmir Televizyonuna hazırlanan Programda Güner Erman yönetimindeki İzmir Radyosu ses ve saz sanatçılarından beraber ve solo şarkılar yer alıyor. Katılan sanatçılar: Ahmet Bülent, Necia Soner, Mualla Kılıç, Bedri Karadağ, Ayşe Yazgan, Neriman Kutluğün, Ali İhsan Kayacan, Mualla Şentop.

20.30 HABERLER

21.05 MİNİK KONSER

"Grieg'in "Anitra'nın Dansı" adlı eserini Tadeusz Strugala yönetimindeki Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası seslendiriyor.

21.10 CEHENNEM SİCAGINDA

Bugünkü 21. bölümde Yula Cansın'ın eski sevgili Jody'yi kaçırır ve Willy Varner'dan para ister.

22.00 SANAT VE TOPLUM

Programda şu konular yer alıyor: Atatürk Kültür Merkezi'nin tarihçesinin Metin Sözen tarafından anlatılması; binanın mimarı Hayati Tabanlıoğlu tarafından tanıtılması; Kültür Bakanı Kışılın yeni den açılışa yaptığı konuşma; Açılış Senliğinde yer alan Yunus Emre Oratoryosundan bir bölüm; Adnan Saygun'un kısa yaşam öyküsü; diğer müzik olayları; opera, bale; AKM sergi danışmanı Ömer Uluçla yapılan bir söyleşi.

22.30 SPOR

23.20 HABERLER

16.05 Okul Radyosu

05.00 Açılış

05.05 Türküler

06.00 Kısa Haberler

07.02 Koye Haberler

07.30 HABERLER

07.40 Sabahın Sabahı

09.02 Kadın Dünyası

10.01 Arkası Yarın

11.05 Okul Radyosu

12.10 Öğe Uzeri

13.00 HABERLER

14.32 Müzik Bahçesinden

15.01 Siziyle Birlikte

16.05 Okul Radyosu

00.02 Programlı Müzik

00.05 Kısa Haberler

01.00 Kapanış

17.02 Akademi Doğru

18.01 Çocuk Bahçesi

19.00 HABERLER

20.15 Koy Dağarcığı

21.02 Türküler Gecidi

21.20 Taloğlu

22.00 Kısa Haberler

22.40 Türküler

23.00 HABERLER

23.40 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

20.30 Çaz Müziği

21.45 Ankara Radyosu

22.00 Çocuk Korosu

23.00 Gecemizi Getirdikleri

24.00 Gec ve Müzik

01.00 Kapanış

15.00 Gülen Kızılder

16.00 Plakalı Akademi

19.00 Senlelik Müzik

- Çin'de Han milliyetine doğum kontrolü uygulanırken, azınlık için nüfus artışını teşvik edici bir politika izleniyor
- "bir yandan Han şovenizme karşı çıkıyoruz, öte yandan da dar milliyetçilikle mücadele ediyoruz"
- Çin'de bütün camiler, ibadethaneler açık; oruç tutmak, namaz kılmak serbest
- Sinciang, gericiilerin ileri sürdüğü gibi "yeni sömürge" anlamına gelmiyor, "yeni sınır" demek

"ELİMİZDİKİ HER MİLLET HALKINING BÜYÜK İTTİPAKLIGI YAXISUN!"

İki metre yüksekliğinde, altı metre boyundaki kırmızı boyalı tabelada geçen sövye yazılmış: "Elimizdeki her millet halkının büyük ittipaklığı yaxısun!" Ne anlama geldiğini bulmak için fazlaca kafa yormaya gerek yok: Ülkemizdeki her millet halkının büyük ittifakı yaşasın!

Yazılış biraz farklı: "S" yerine "X" kullanılmış, yumuşak G biraz farklı yazılmış, "F" de "P" olmuş. Ama gene de Anadolu'dan gelen birine Uyğurca pek yabancı gelmiyor.

Evet, Uyğurca... Çin'de sözünü ettiğimiz bu tabela Çin Halk Cumhuriyeti'nin Sinciang-Uygur Özerk Bölgesinin başkent Urumçi'de kaldığımız Kunmin Otelinin giriş kapısının hemen solunda. Karşısında da benzer bir söz: "Pütün dünya halkının büyük ittipaklığı yaxısun!" Böyle yazılardan daha çok göreceğiz.

Benzer bir dil

Urumçi, Kazak dilinde "Güzel mera" anlamına geliyor. Bu adı eskiden buradan sürülerle geçen Kazak çobanları taktıkları olmalı.

Uğamış Ağustos ayı ortasında bir öğlen aralarından Tiensan dediği Tanrı dağlarının eteklerinde kurulu Urumçi'ye indirdi, bizi karşılayan, sıcak bir güneş ve en azından onun kadar sıcak Uyğur ve Hanlı dostlar oldu.

Önce çevirmenimiz aracılığıyla başladık konuşmaya. Bu sırada ikimiz aramızda Türkçe birkaç cümle konuştuk. Bunu duyan, bizi karşılamaya gelen heyetin başındaki Sinciang-Uygur Özerk Bölgesi Devrim Komitesi Dışişleri Başkanı Yardımcısı Abdullah Muhammed Rahim, güldü, "Türkçe Uyğurca çok benzer" dedi ve sözlerini Uyğurca sürdürdü.

Aslında telefuzda ve keimelerde biraz fark vardı, ama gene de anlaşılıyordu. Konuşmayı onlar Uyğurca, biz Türkçe sürdürdük. Sinciang-

Sinciang-Uygur Özerk Bölgesi'nin merkezi Urumçi'de Kunmin Otel'i bahçesi arkadaki tabelada Uyğurca ve Han dilinde "Bütün dünya halkının büyük ittifakı yaşasın!" yazıyor. Yanımızdakiler Çin'deki diğer bir azınlık milliyet olan Yi milliyetinden.

Azınlık milliyetlerin nüfusunun artması teşvik ediliyor

Sinciang-Uygur Özerk Bölgesinin genişliği 1 milyon 600 bin kilometre kare, yani Türkiye'nin iki katından fazla.

Bögede 13 milliyetten 12 milyon insan yaşıyor. 1949'da Sinciang'ın toplam nüfusu 4 milyon 600 binmiş. Ama bu savi, halk sağlığına gösterilen ilgi, çocuk ölümlerinin azalması ve Çin Halk Cumhuriyeti hükümetinin azınlık milliyetlerin nüfusunun artması için aldığı önlemler sayesinde bugün 12 milyona ulaşmış. Çin'de Han milliyetine doğum kontrolü uygulanırken, azınlık milliyetlere karşı tam tersine nüfus artışını teşvik edici

bir politika izleniyor.

Bu 13 milliyetten hiç biri toplam nüfus içinde salt çoğunluğu oluşturuyor. İçlerinde en kalabalıkları Uyğurlar: 5 milyon 600 bin kişi. Uyğurları 4 milyonla Hanlılar, 800 binle Kazaklar izliyor. Ayrıca toplam bir buçuk milyon kadar da Kırgız, Tacik, Özbek, Tatar, Moğol, Sipo, Manç, Dahor, Hui ve Rus var.

Her milliyette geleneğe olanağı

"Her milliyetin kendi milli özelliklerini koruyup, geliştirilmesi çok önemli" diyor, Abdullah Muhammed Rahim. "Bunun için bu özerk bölgede diğer milliyetlerin yoğun olarak yaşadıkları bölgelerde özerk mntikalar oluşturulmuş. Özerk iller var."

Beş özerk mntika, altı da özerk il bulunduğunu öğreniyoruz. Bunlar bölgenin ve orada yoğun

olarak bulunan milliyetin adıyla anılıyorlar: İli-Kazak, Bortala-Moğol, Çangci-Hui, Bayıngöl-Moğol ve Kızıl-Su-Kırgız özerk mntikaları ile Çarpar-Sipo, Taşkurgan-Tacik, Muri-Kazak, Barköl-Kazak, Kubukşar-Moğol ve Yenci-Hui özerk illeri. "Kurtuluşun önce" diye sözlerini sürdürüyor. Abdullah, "gerici Guomindang yönetimi milliyetler arasındaki birliği parçalamaya çalıştı. Ama bugün bunlar geçmişte kaldı, müzeli oldu. Kurtuluşun bu yana milliyetler arasındaki birlik de gittikçe güçleniyor. Eşitlik temelinde farklı milliyetler birleşiyor, birbirlerine saygı göstererek, birbirlerinden öğrenerek, birbirlerine yardım ederek sosyalizmi inşa ediyorlar."

"Bir yandan Han şovenizmine karşı çıkıyoruz, öte yandan da dar milliyetçilikle mücadele ediyoruz. Yanlış fikirleri eğitim yoluyla düzeltiyoruz."

Dine inanma özgürlüğü ve devrim

Sinciang-Uygur Özerk Bölgesinde yaşayan milliyetlerden Uyğur, Kazak, Kırgız, Tacik, Özbek, Tatar ve Hailerin önemli bir kısmı müslüman. Gericici Guomindang yönetimi müslümanlara da çok baskı yapmış. Camiye gittikleri için eziyet görenler çok olmuş. Abdullah'la din sorununu görüşüyoruz. "1949 yılındaki kurtuluşun sonra, halk hükümeti dine inanma özgürlüğünü getirdi. Dine inanmaya zorlamak gibi, dine inanmaya zorlamak da yasak. Biz, idealizmi yıkmak için propaganda yapıyoruz, ama herkes dilediği dine inanmakta serbest. Bütün tapınaklar, camiler, ibadethaneler açık."

Sinciang-Uygur'a gittiğimizde Ramazandı. Oruç tutanları, camilere gidip gelenleri gördük. Daha çok çok yaşlı insanlar dine inanıyor. Gençlerin ise dine ilgisi azdı.

Tarihi camilerin korunması ve bakımı devlet üstlenmiş. Mahalle ve köy meclislerinin bakiyla ise oradaki müslümanlar ilgileniyordu.

"Yeni sömürge" mi?

Abdullah'a, Türkiye'deki gericiilerin Sinciang'ın "yeni sömürge" anlamına geldiği şeklindeki iddialarını aktarıyoruz. Güliyor:

"Han dilinde 'Sin' yeni, 'Ciang' da sınır anlamına geliyor. Sinciang yeni sınır demek," diyor. Gerçekten de Sinciang'ın Çin'in beş komşusuyla ortak sınırı var: Moğolistan, Sovyetler Birliği, Afganistan, Pakistan ve Hindistan'la. Sovyetler ve Hindistan'la sınır anlaşmazlığı daha çözülmemiş. Komşu ülkelerle sınır uzunluğu 6.000 kilometre, bunun yarısı da Sovyetler Birliği'yle.

Rusya'nın yıkıcı faaliyetleri

"Eski Çarlar 510 bin kilometre kare toprağımızı işgal etti" diyor Abdullah, "Kruşçev iktidara gelince, Sinciang'da yıkıcı faaliyetlere girişti. Sürekli sınırımızla oynadılar, sınır taşlarının yerlerini değiştirdiler, top-

raklarımızı çalmaya devam ettiler.

Ama esas yıkıcı faaliyetleri 1962'de azıttı. Yörede bulunan konsoloslara aracılığıyla bölgede oturan Sovyet göçmenlerinden yararlanıp "Sovyetler Birliği Göçmenleri Derneği" diye bir örgüt kurdular. Dernek üyelerine kanunsuz olarak Sovyet pasaportları dağıttılar.

1962'de ülkemizdeki geçici zorluktan yararlanıp, Sinciang'ı ilkeyi terk etmeleri için kışkırttılar. Sınırda kurdukları radyo istasyonlarından yaptıkları Uyğurca, Kazakça yayınlarla milliyetlerin bildiğini yikmayı amaçlayan bir propaganda sürdürdüler.

Bu yolla, 60.000 kişinin ilkeyi terk etmesini sağladılar. Bunlar benzerlerinde 200.000 baş hayvan götürdü.

Bu olaydan çok zarar gördük. Bu yüzden hayvanlarımızı dağda çobansız kaldı, birçok hayvan öldü, mahsul tarlada çürüdü. Birçok ev yıkıldı."

Çok sayıda Rus casusu yakalıyoruz

Bu olaylardan önce Sovyetler ile Çin arasındaki sınır açılmış, sadece Rusya tarafından muhafızlar varmış. Olaylardan sonra Çin de sınır boyunca önlem almış.

Abdullah sözlerini şöyle tamamlıyor: "Başkan Mao'nun dediği gibi Yeni Çarlar, her zaman Çin'i yok etme düşüncesindedir. Sinciang'ı Çin'den koparmaya çalışıyorlar. Bu yüzden sirtüşmelerin ardı arkası kesilmiyor."

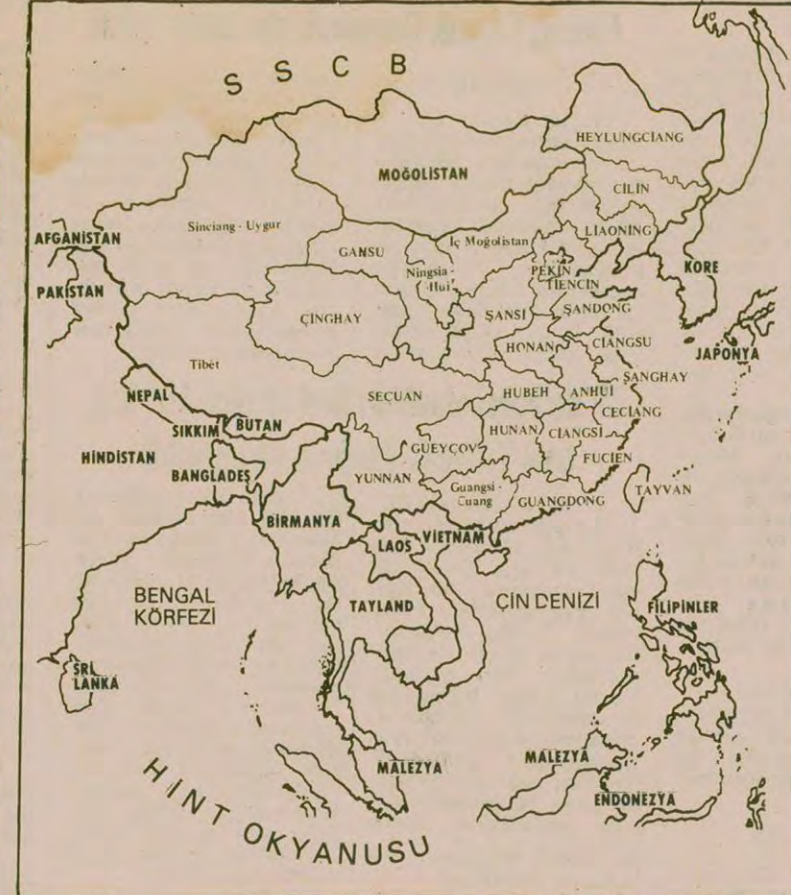
Biz ülkemizin toprak bütünlüğünü ve egemenliğini korumak için uygun önlemler alıyoruz. Sınırımız askerler ve emekli halkın milisler birliğinde koruyorlar. Her yıl bu bölgede çok sayıda Sovyet casusu yakalıyoruz.

Sovyetler'le dışı mücadele ediyoruz. Başkan Mao'nun dediği gibi, bize saldırırlarsa, biz onlara saldıracağız, ama saldırırlarsa da şiddetle karşılık vereceğiz."

YARIN: TANRI DAĞI'NDAKİ KAZAK OBASINDA

İsa Alptekin, Ruslar'ın 300.000 kişilik bir Doğu Türkistan Kurtuluş Ordusu teşkil ettiğini yazıyor ve Sinciang'da kendi gerici yönetimlerini yeniden kurabilmek için Sosyal - emperyalistlere bel bağladıklarını açıkça söylüyor. Sinciang - Uyğur Özerk Bölgesindeki Uyğurlar, Kazaklar, Kırgızlar, Moğollar, Hanlılar ve diğer milliyetler ise buna karşılık "Gelecekleri varsa görecekləri de var" diyorlar.

DÜNYA NÜFUSUNUN BEŞTE BİRİ

Çin Halk Cumhuriyeti: Dünya nüfusunun beşte birini oluşturan 900 milyon kişi Asya kıtasının doğusunda, Pasifik Okyanusu kıyısındaki 9 milyon 600 bin kilometrekarelik bu ülkede yaşıyor. Neredeyse Avrupa kıtası kadar geniş bu ülkenin doğusu ile batısı arasındaki uzaklık 5.000 kilometre kuzeyi ile güneyi arasındaki mesafe ise bundan da fazla: 5.500 kilometre.

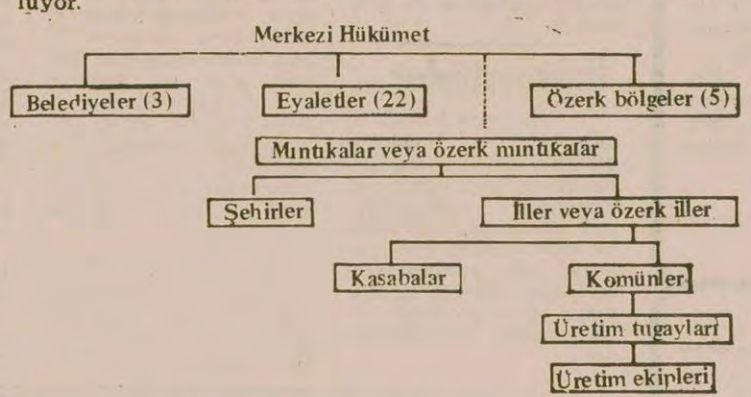
Bu sosyalist ülke toplam 20.000 kilometreyi bulan kara sınırı boyunca doğuda Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, kuzeydoğu ve kuzeybatıda Sovyetler Birliği, kuzeyde Moğolistan, güney ve güneydoğuda Afganistan, Pakistan, Hindistan, Nepal, Sikkim ve Butan, güneyde ise Birmanya, Laos ve Vietnam'la komşu. Doğu ve güneydoğudaki denizotesi komşuları arasında da Japonya, Filipinler, Malezya ve Endonezya bulunuyor.

İdari bakımdan Çin, merkezi hükümete bağlı üç belediye, 22 eyalet ve beş özerk bölgeye bölünmüştür.

Belediyeler: Başkent Pekin, Tiencin, Şanghay. Eyaletler: Hobei, Şansi, Liaoning, Cilin, Heilongjiang, Şensi, Gansu, Çinghay, Şandong, Çiangsu, Cociang, Anhui, Cinciği, Fucien, Tayvan, Honan, Hubei, Hunan, Guangdong, Secuan, Gueycov, Yunnan.

Özerk bölgeler: Sinciang-Uygur, İç Moğolistan, Ningsia-Hui, Tibet, Guangsi-Cuang.

Eyaletler ve özerk bölgeler de, ilk kademede illere, özerk illere veya şehirlere, ikinci kademede kasabalara veya komünlere bölünüyor. Komünler üretim tugaylarına, bunlar da üretim ekiplerine ayrılıyor. Bazı bölgelerde bir ara yönetim kademesi olarak, baz illerin bir araya getirilmesiyle mntikalar ya da özerk mntikalar oluşturuluyor.

55 milliyetten oluşan kaynaşmış bir halk

Çin 55 milliyetten halkın yaşadığı bir ülke. 900 milyon halkın büyük bir kısmı, yüzde 90'ından fazlası Han milliyetinden. Geri kalan 54 milliyetin toplam nüfusu ise 50 milyon dolayında. Ama bu 54 milliyet, ülkenin toplam yüzölçümünün yüzde 50-60 kadarı bir alana yayılmış.

Hükümet, bu azınlık milliyetlerin gelişebilmesi, kendi dil ve kültürlerini geliştirebilmesi için özel bir politika izliyor. Bu azınlık milliyetlerin kullandığı dillerde gazete, dergi ve kitaplar yayımlanıyor. Radyolar bu dillerde yayın yapıyor.

Han milliyetine doğum kontrolü uygulanırken, azınlık milliyetlerde nüfus artışını teşvik edici önlemler alınıyor.

Azınlık milliyetlerin sayıları çok değişik. En kalabalık olan Cuangların sayısı 10 milyona ulaşırken, en küçükleri olan Hoceler ise sadece 700 kişi.

Nüfusu bir milyondan fazla olanlar: Moğol, Hui, Tibet, Uyğur, Miao, Yi, Cuang, Buyi, Koreli ve Mançu.

100.000'den kalabalık olan 18 milliyet: Dong, Yao, Bay, Tucia, Kazak, Hani, Dai, Li, Lisu, Vua, Şie, Gaosun, Dongşiang, Nasi, Lahu, Şui, Cingpo ve Lopa.

10.000'den az nüfusu olan 10 milliyet: Rus, Ovenke, Benglung, Baoan, Yüğü, Cing, Tatar, Dulung, Olunçün, Hoca.

51

"Katili kaçırmayın hemen yakalayın!"

Bütün köy ayaklanmıştı. Horozlar sabahı haber veriyorlardı. Güneydoğuda oluşan kıpkızıl bir bulut kuvarı göğün yandığı izlenimini uyandırıyor. Saz damlı evlerden, bahçelerden, odunluklardan ve ambarlardan dışarı fırlayan köylüler, dört bir yandan Han ailesinin çiftliğine akin ediyorlardı. Bazıları yanlarında kazmalar getirilmişler, bazıları da baltalarını veya ocak demirlerini kamışlardı. Her kim evinden silahsız fırlamışsa, kop kenarında bir yerde duraklıyor ve bir odun yığınının içinden ya da bir karaağaç sopası ya da esnek bir değnek seçiyordu. Belirlerinden yukarıya çıplak erkekler, çimciplak çocuklar, yalnızca penç kadınlar ve uzun naçavralar içinde kocakanlar bütün sokaklardan bütün evlerden ana yola dökülüyorlar ve orada kayanayan, köpüren bir insan seli halinde birleşiyorlardı. Güneşin ilk ışınları, büyük bir nehrin yığılması dalgacırları gibi ilerleyen eske, keçe külahlara, kazınmış çıplak kafalara vuruyordu.

Cao Yi-lin ve Bai Yi-san herkesin önünde koşuyorlardı. Az bir zaman önce yürümüş olan, yeni yaptıkları mızraklarla silahlı, muhafız birliğini sevk ediyorlardı. İnsanlar sıyah kapıya omuz veriyorlar, fakat sağlam kapı bir türlü kırılmak bilmiyordu. Bu yüzden bir kısmı çiftliğin doğu tarafına koşuyorlardı. Öneriden hemen hemen altı metre yüksekliğinde bir tuğla duvar yükseliyordu. Bunu nasıl aşacaklardı? Cao Yi-lin silahını Bai Yi-san'a uzatarak birliğinden bir adamla birlikte bir merdiven bulmaya koştu. Az bir zaman sonra koskoca bir çam gövdesini sürükleyerek getirip duvara dayadılar. Cao Yi-lin ilk olarak yukarı tırmandı ve

kendini avluva bıraktı. Kocaman dört tane köpek havlayarak üzerine atıldılar. Sırtını duvara vererek yere çömeldi ve elinde geçirdiği keskin köşeli bir taş, en öndeki itlerden birinin kafasına fırlattı. Acıdan deliye dönen hayvan ufakarak kaçtı. Bunun üzerine diğer üç hemcinsinin de neşeleri kaçmıştı. Onlar da kuyruklarını bacaklarının arasına kıştırarak kırıki kırıki yürüyüp daha akla yakın buldular. Cao Yi-lin duvarlardan aşağı atarken, aşağı burkulmuştu. Tonallayarak kapıya doğru yürüdü. sırgıyı çekerek kapının iki kanadını da ardına kadar açtı. Dışarıda bekleyenler, aralarında yüzbaşı Siyao, Liu Şeng ve muhafız birliği askerleri de olduğu halde bir çağlayan gibi avluva döküldüler.

Cao Yi-lin silahını geri alarak, süngüsünü taktı. Sonra silahı elinde olduğu halde bey evine doğru koştu. Guo Züan-hay Bai Yi-san ve muhafız birliği de onu takip ettiler. Bai Yi-san Han Lao Liu'nun vînin etrafını muhafız birliğiyle kuşatırken, Cao Yi-lin ve Guo Züan-hay ön odaya daldılar. Koyu renkli döşemenin üzerinde, kang'ın yanında bir insan yatıyordu. Az daha ona takılıp tökezleniyorlardı. Coban çocuk Vu Cia-fu'yu du.

Cao eğilerek çocuğun vücudunu yoldı. Sırtındaki sıcak ve yapışkan kanı hissedince korkuya irkilirdi.

Cao kulağını hemen çocuğun göğsüne dayadı. "Yaşıyor daha!" "Gelin Kangın üzerine yatıralım. Bai, çabuk hekimi çağır!"

Yüzbaşı Siyao kitlenin arasından kendine bir yol açarak seslendi: "Katili kaçırmayın! Hemen yakalayın!"

(Devamı var.)

İsa Alptekin gibi gericiiler Sinciang - Uyğur Özerk Bölgesindeki camilerin kapatıldığını, ibadet etmek isteyenlerin ise kalıbedildiğini iddia ediyor. Çin'de bütün ibadethaneler gibi camiler de açık. Üstelik Kaşgar kontinindeki Aşyagılı Camii gibi büyük tarihi öneme sahip camiler halk hükümeti tarafından onarılmış ve sürekli bakılıyor. Halk 9. yüzyıldan kalma bu camiyi oldığı gibi bütün diğer camilere de giderek serbetçe ibadet edebiliyor. Ramazan ayında gittiğimiz Sinciang - Uyğur Özerk Bölgesinde oruç tutanları, namaz kılanları gördük, konuştuk. Bütün anlattıkları Alptekin gibi zalim toprak ağalarının iddialarının tam tersiydi.